

Fr. R. Reitzwoldi oim.
Eesti NSV Riiklik
Käsimäetöökoja

16. aastakülg 2024

Arsti number 15 top.

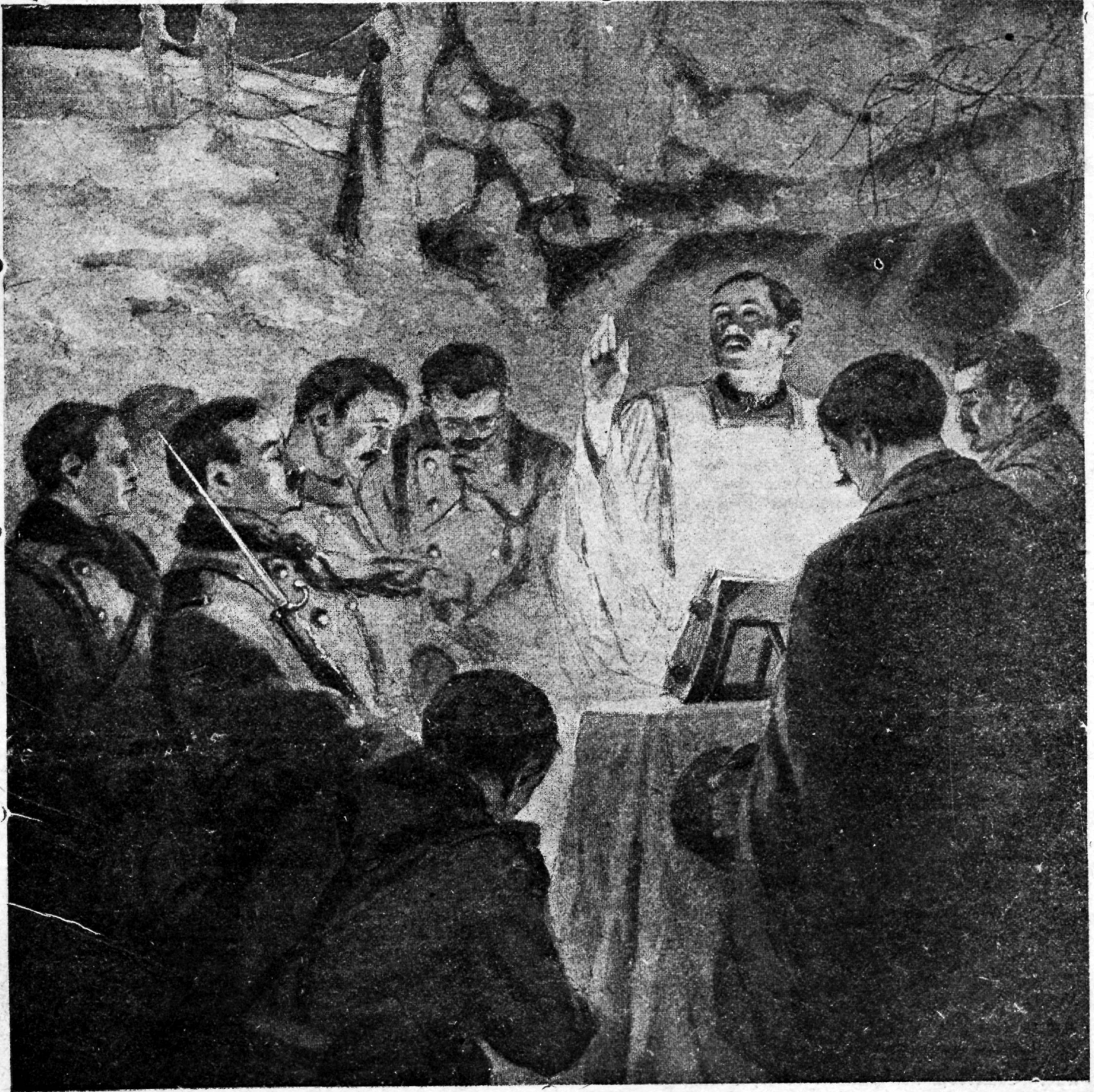

Meie Maa

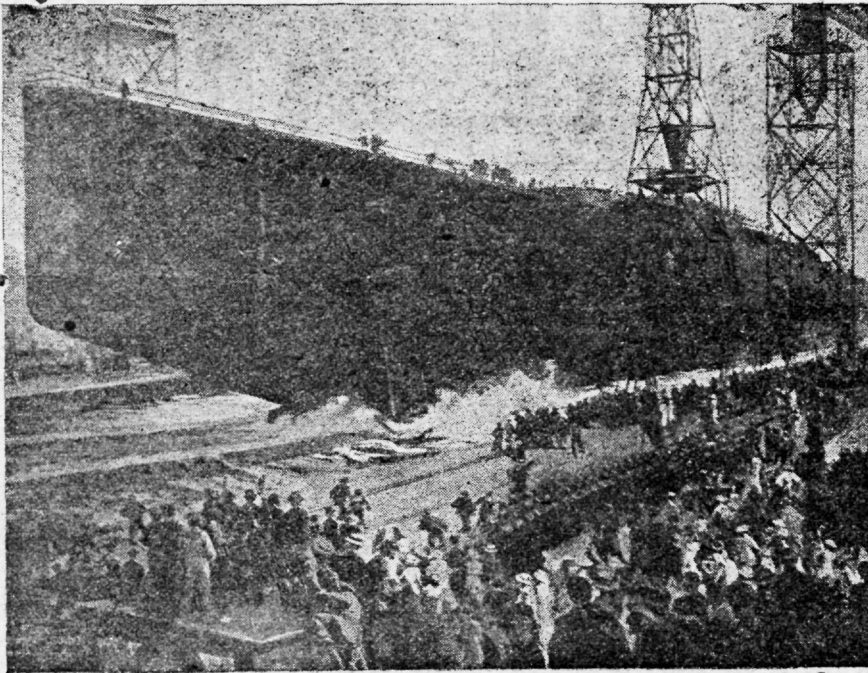
Nr. 129.

Laupäeval, 4. (17.) veebruaril 1917.

Nr. 129.

Jumalateenistus Inglise laevikus.

Raubalaewa wettelastmine Hispanias.

Kadunud poeg.

Elsbeth Borcharti roman. (Järg 12.)

„Noh, minu kallim — ma ei taha sind fundida — aga ma kirjutan selle eest amerikalasele kirja, mille ta juba peegli taha ei wista — ole selle peale kindel. Näiid aga pean ma tingimata minema — jälle nägemiseni.“

Ea wõttis tübara ja läts.

Inge waatas tale segase pilguga järele. Korraga kõlas ta huultelt hele walurajatus. Ta langes tooli ette waiba peale põwili maha ja kattis oma näo mõlema käega kinni. Meisil nutt ja nunkumine wapustasid ta teha, aga see oli pisarateta, ja ei toonud talle vähematti torgitust ega trossi.

Sellamal ajal, kui tema noor naine sügawas meeleheitmises ja hingepinas enesea hettles, ruttas advokat Brunow elektriraudtee peatuspaiga poole.

Ea oli äratatud ja wihane — wahetuhtumine Ingega oli tema tuju rikkunud.

See oli rumalus olnud, et ta tema palwet, weel koju jääda, täitnud o i. Näiid jõudis ta hiljem, kui lubatud, koha e, ja väga wõimalist, et ta ehl uuele riiele wastu ruttas.

Wagun sõitis ette ja ta astus sisse.

Rahetunne minuti pärast oli ta kohale jõudnud.

Uhe ilusa, aga wana maja ees südalinnas pidas ta kinni ja astus sisse. Waibaga laetud trepiastm. d wiinid tema üleese, teisele korrale. Kõlistamise peale awas tore toatüdruk utse ja lastis teda sisse astuda. Kui ta palitu ja tübara ära oli pannud, astus ta ilma etteteatamata tупpa.

Punase looriga ümbritsetud lamp waljustas haruldase toredusega sisseastunud tuba.

Brunow pidi kõigepealt walgestusega ära harjuma, enne kui ta ülsikuid asju suutis seietada. Wiimaks oli ta otsitu leidnud.

Sohwa peal lamas tugewa lehaehitusega naisterahwak. Sumeroofa kleit kattis tema lehawormi. Mustad

juukses rippusid faltudes alla lumwalgele otsa-
essile, ja filmad läikisid awatsewalt.

Pahajelt kortsutas ta kulmuft, kui Brunow tупpa astus.

„Tere õhtust, Azenia.“

Brunow lhenes sohvale ja tõstis naisterahwa kae oma huulte juure.

„Sa tuled aga hilja, Hans,“ oli wastus.

„Wabanda,“ ütles Brunow istet wõttes, „mul oli täna õhtul igasuguseid läbirääkimisi ja asjajarutusi — aga —“ tema pill tabas ilusat naisterahwast drupe ja imetlemisea, „sa paistad täna aga nõidusit wälja.“

Naisterahwas naeratas ja lehtis õlafi.

„Meelitaja — tahad sa ehl sellega mind ära lepitada? Sa lafid mind küll nii ütlemata kaua oodata.“

„Rahjuts — aga mind ennast tabab see kõige walusamine. Ei lähe ju igatord nii, nagu ise tahatsid.“

„Ripud sa ehl oma naisuse küljes niitõrd kinni, et sa ära ei wuhtud?“

See küsimus kõlas nii pillawalt, aga Brunow ei hoolinud sellest.

„Jah — mul oli wälte asjajarutamine temaga ees.“

„Dore! Kus ta waeneke ehl sinu armulugude jälgile on saanud ja näiid armutade on?“

„Daneks mitte; armuta eduseks pole tal mingit põhjust, misama wähe ta järehtii imiseks.“

„See peab küll wist minu wihata kaima, Hans! Soia ennast, ütlen ma sulle. Kui Azenia Gregowitsh armutade on, siis ei hooli ta millegistki.“

Seal tõusis ta korraga wihajelt üles ja karjus õubsett wälkivate filmadega:

„Tunnista mulle üles, et sa minust üdinenu ole!“

Brunow kahwatas näost ära.

„Mul ei ole midagi üles tunnistada. Sa tead väga hästi, et ma ainult sind armastan.“

„Aga sinu wahetord näitle annr Bianca Soldiniga? — Arwad sa, et ma sellest aru ei saa, mis sa näiid teatrist puudub, kui mina ka isa mängin?“

„Rumalus! See tütt, milles sa näiid üles astud, on

Seal oli teine . . .

Juh. Ritteson.

Emale kurtis,

emake ootis.

Poega waenuwäljalt näha ta weel
lootis.

Igatledes wotis ematene aega,
millal poeg langeb tal armastes
taela.

Pojake jõudis,

jõjasta jõudis

ja siis emalta läbemata nõudis:

— Kus on tema tene? Tead
— minu kallite! —

Ja siis ju ufjesta kadus ta pojake.

Emale taarus,

woodile waarus;

murelist mõtteid ta peale maarus.

Emale mõdistis — seal oli ju teine,
seal südamis, mis tord tufjus weel
talle!

9. jaan. 1917.

Salkamaal. Sõjavangide laagris.

mulle juba ülearu tuntud. Sa ei wõi ometi nõuda, et ma teda iga õhtu realt pe sin wahtima."

"Neid etteländeid ma juba ei usu."

"Millega pe sin ma sulle tõendama? Ksenia, sa ajad oma igawese armukadedusega mind hulluks!"

Grunow oi üles torganud ja sammus mööda tuba wihafelt edasi ja tagasi.

Naisterahwas simitses teda weidi aega waitides.

"Hans."

Grunow pööras tema poole.

"Wõ a istet, Hans — sinu ringihooksmine erutab mind."

Nende sõnade juures mängis ta nagu juhtumisi kallihinnalise teemantidega ilustatud käewõruga, mis tema paremat kätt ehtis.

Grunow nägi seda ja ohtas. See käewõru oli weel wäljamatmata.

Ta wõttis waitides istet. Seal tundis ta korraga, tudas kaks walget kätt tema ümber kinni wõtsid.

"Armas põi pea — tead sa ta, et sa meile, naisterahwastele, hädaohtlik oled? Miks ja siis wihastad? Sellepärast, et ma sind ükfinda, täitsa ükfinda enesele tahan?"

Häl kolas awastewalt Walge, lõhnaw leha surus ennast Grunowi wastu, ümargused nätimeu-käed kallistasid teda.

Seal unustas Grunow enese täieste.

"Mida tahad sa minult, Ksenia? Nõua, mis aga iganes tahad — kõik pead sa saama. Mõnda uut ehteasja — sõrmust — käewõru —?"

Ksenia ähwardas teda naeratades sõrmega.

"Ära pillaja ole, Hans, igatahes oota enne ära, kas sul täna ka õnne on."

"Millal nad tulewad?" küsis Grunow, ennast lohendades "Nad peawad waresti sin olema. Ma lootsin, et meie kaitemine lahelesti omaw hel saame wiibida, aga sinu hiljaksjäämine ajas kõik nurja. Kuuled sa — lõlištatakse — seal nad ongi juba."

Ta tõusis üles, et kü'astele wastu minna.

Järgmisel filmapiigul astusid wiis toredas riides, auwäärti wäljanäemi ega hecrat sisse.

Nad kandsid kõrgeid aunimeid — „herra krahw — herra parun — herra kaubandunit" austas Ksenia neid.

Grunow näis neid õige hasti tundwat. Ta tereras peaaegu tõiki kättpidi.

Ksenia wiis herrad heledaste walgustatud kõrw-stuppa.

Ukende eesriided olid maha lastud, nii et ainusti walgutetiiri seest wälja ei paistnud. Keset tuba seisis rohke riidega ülelõõdu laud, mille ümber Ksenia ühes herradega istet wõttis. Üksed pandi hoolega kinni, ja — mäng algas.

Nii tekkis see hommitunt.

Jugel oli halb õõ mööda saadetud. Mit'e Grunowi kauname äraolet e rikkunud tema unerabu — selle a oli ta juba harjunud. Uga igasugused lohutawad mõtted ja pilbid kihafid ta hingest, meeleheitmine ja hirm rõhufid ta rinda.

Ta tundis hirmu ähwardawa hädaohu ees, mida tulewif laua pidi tooma, mida ta ei tunnud ja mille eest ta niwiifi kõrwale ei saanud hoida. Mida wõis ja pidi ta selle hädaohu kõrwaldamiseks tegema? Mister Willi-amsile urjutama, nagu Hans seda temalt nõudis?

Ei, parem siis juba otseteed furma minna!

Weri tungis tal pähe, kui ta toore märkuse peale, mis

Hans tema ja Williami kohta teinud, mõtles. Mida võis ja tahtis ta tähelepannud olla?

Et Inge Williami, teda isa ometi niivõõga usaldas, taitses, kui Hans tale nii ülekohtuselt kallale tähtis? Kas ei olnud see loomulik? Muidu aga oli ta ju raudse tahteduga amariklase pilti oma südamest hävitanud; ta ei võinud enesele isegi mitte ühtainust truudusetat mõtet ette heita.

Ja nüüd see märkus, mis Hans teinud! Hans teadis küll wist isegi väga hästi, kui ülekohtune see oli, ja ta oli teda ainult haawata tahtnud — isa eitawa wastufe pärast. Mispärast warjas Hans ometi tema eest, milleks tal seda raha waja läks? Ta ei usaldanud teda sugugi!

Nisugused mõtted piinasid teda terve öö otja ja hoidis teda tulla neljani hommikul ülewal, kui Brunow wiimaks tagasi pööras.

Kui Hans magamisetuppa astus, tegi ta, nagu magaks ta. Minge hinna eest ei olets ta temaga nüüd kõnelema juutnud.

Järgmisel hommikul tundis ta enese ütlemata roidunud ja magamata olewat. Ta arwas, et siin mee'elaputus väga kasulik oles, ja otsustas Leipzigi uulitsasse ühte taubamajasse sõita.

Advokat Brunowil oli parajaste kõnetund ja ootetuba oli täis abitarwitajaid.

Inge laskis tale teenri kaudu ütelda, et ta linna oewat jdi nud ja m nels tunnits ära jääwat.

Kui ta tramwai-peatuspaigas kriminalkohtu juures seisis, juhtus ta tädi Beatega kokku ja jutustas tale, mis tal ees olewat. Ra tädi mõtles parajaste kauplusesse minna. Ta hüüdis weel Ingele „head õnne“ ja waatas wagunile järele, mis teda minema wiis.

Inge astus Leipzigi uulitsal maha ja sammus aegamisi waatealende alt läbi. Kuid wäljapandud taubad teda täna wahematti ei hüwitanud. Mõõdaruttawad inimesed, alaline tormamine, lihtumine ja tõutamine tegid tema närwiitfeks, ja tal tuli jätulus peale.

Ta jättis kaupluses käimata ja astus lähemasse tramwawagunisse ning sõitis jälle koju. Isesugune sifimine rahutus täitis ta südant, ja waewalt suutis ta aega ära oodata, kuni ta wiimaks ometi koju oli jõudnud.

Ta läks tobe ootetuppa; see oli tuhi — nähtawaste oli kõnetund mõddas. Kiriwarwul hiilis ta Brunowi töötoa ufse juure, et teda saada, kas ta weel seal wiibib. Soast kostis tale häälid wastu. Nähtawaste oli wiimane jutuletahja weel tema juures.

Juba tahtis ta niisama taja jälle tagasi minna, kui ta korraga nagu piksest tabatud seisma jäi. Kõrwaltoast kostis üks hääl ja Inge tundis selles tädi Beate häälte ära. Mida tahtis see nii warasel tunni tema mehe juurest? Ta ei olnud tale efiti oma külastäigust ju wahematti kõneleenu!

Sarilikult ei olnud Inge mitte uudishimulik, niisamuti ei armastanud ta ka mitte ufte taga kuulata. Seetord tegi ta seda loomusunniselt.

Tädi Beate hääl kostis nüüd waljuste ja ähwardawalt.

„Mul läheb raha tarwis, Hans — ma pean teda saama ja ei wiivita sinuga enam tundigi. Kas ei oodanud ma aasta otja, kurgi maha oli tehtud, et sa selle raha muu e tobe peale pulni tagasi maksad?“

„Mistarwis piinad sa mind asjata?“ sõnas Brunow ärewalt wahela. „Sa tead ju, et meie mõlemad põhjalikult etfinud oleme.“

„Siis katsu enesele mõnel muul teel raha muretseada. Teesi ja abindust on sul jelleks rohkeste.“

„Wõi nii? Arwad sa? Ma ei tea ainult, misugused need oleksid.“

„Sahaha — Hans, sa ajad minu naerma. Tahad sa õige wooruseapostlit mängida?“

„Mistarwis tahad sa mind jälle libedale teele meelitada, südametunnistufeta eit?“

„Oho, taltsuta ennast — sinu käsi wõib weel halwaste läta.“

„See on algusest peale sinu eesmärk olnud, mind hukatuseks saata. Nüüd peatfid sa aga selle peale mõtlema, et see mitte ainult mind ei taba — Inge —“

„Sühja lah — wõi Inge — selle äraneeetu laps —“ „Äraneeetu?“ kirjatas Brunow korraga meesfikult. „Siis tahtfid sa illagi teda tabada, teda, seda süüta, puhast last, kes wahematti kurja pole teinud?“

„Mistarwis sa ennast jälle asjata erutad! Kes on see, kes teda õnnetuks teeb? — Sina ütfinda oma liiderliku eluga ja kergemeelse laardimänguga.“

Tagasihoitud waluhüüe tuli Inge huultest kuuldawale. Soas kuuldi seda waewalt, sest häälid kõnelesid suures ärewuses edasi, ilma et nad endid segada oletsid lastnud.

Inge hoidis kätt südame peal, mis wägise seisma tilkus jääma, ja toetas peaga ufsepiida wastu. Silmade ees wirwendas tal ja käis lõit ringi.

Waewaga warus ta wiimaks oma tuppja ja langes siin walju häälega nuukludes maha. Mõtetemõllust seisis ainult üks seigeste ta sinnade ees: „Hans on mängija!“ Nüüd teadis ta ka, mille s tal niipalju raha tarwis läks: et oma mängumõlgast tatta.

Üduna-ajal tuli Brunow tema juure sõõgituppa. Ta neelks rutuga mõned suutaied alla ja ütles, et ta warsti kodust ära pidawat minema. Ingel ei olnud niipalju jõudu, et teda tagasi hoida, weel wägem mõnda küsimist tale ette panna.

Alles mõne päewa pärast oli ta niipalju julgust kogunud. Hansu lahwtu, segane nägu pani teda muretsema. Seda ta ei teadnud, kui lahwtu ta ise wälja pais is.

Kui Hans parajaste weale jõõti toast lahwtu tahtis, läks Inge tale järele ja pani läe tema diale.

„Hans!“ Nüüd alles waatas Hans tale täielt otja ja tema lahwtu nägu pidi tale küll siina paistma.

„Mis sul wiga on, Inge? Oled sa haige?“

„Ei, mina olen terve, aga sina, Hans — sina oled haige.“

„Kumalus — kudas tuled ja selle peal?“

„Sa paistad nii haiglane ja segane wälja — Hans — Hans — töota mulle, et sa õhtuti enam nii sagedaste wäljas ei läi. Sa ritud niuwiifi oma terwist.“

„See on tühine asi. Kui siin ainult terwisega tegemist oles.“

„Siis laotad sa weel enam? — Minu Jumal, Hans, siis on see ometi õige?“

„Ja nimelt mis?“

„Et sa — et sa — mängid?“

„Kes sulle seda on ütelnud?“

Hans ajas enese ähwardawalt ja wihafelt sirgu.

„Mitte keegi — ma aimasin seda ainult — kuhu pidi siis lõit see raha jääma?“

„Sa oled haruldaselt targa mõistufega, kallim, ja ostad lõigest aru saada. Noh heatüll siis: ma mängisin ja laotasin hulga raha.“

„Hans — töota mulle: ära mängi enam kunagi — mitte kunagi.“

Ta oli tema kääwarrest karilikult kinni haaranud ja waatas tale paluwalt otja.

„Narrite!“ Brunow tõmmas teda enesele lähemale. „Mistarwis sa asjata kardad? Wõlast saame meie juba lahki.“

„Ja kudas?“

„Ma kirjutasin amerikkalasele ja —“

„Ja —?“ läis Inge palawikutas: ises põnewuses peale.

„Ja ta saatis mulle nõutud summa — oma erawandufest.“

„Hans — ega sa seda ometi wastu ei wõtnud?“ hüüdis Inge lohkunult.

„Minu laps — uppaja haarab ka õletõrrest kinni, mul ei jäänud muud üle.“

Inge ei saanud ehmatufe pärast enam sõnagi suust.

„Sa waatad selle loo peale liig tumedalt.“ jattas Brunow. „Eenatud summa saab ta minult peagi tagasi.“

„Ja kust sa nii palju raha wõtab? Küsis Inge häälteult.

„Küll ma selleks juba teesi ja abindust leian. Ja

nüüd tu'e ja ole jälle sõbralik ja hea. Mul läheb nüüd ergutust ju niivõõga tarwis. Inge — kallim —"

Ea tõmmas Inge oma laenasse ja paitas tema juurteid.

Seal ei suutnud Inge emast enam tagasi hoida ja puhles nutma.

"Ma tahaksin sind nii heameelega aidata, kui ma seda ainult suudaksin."

"Sina hea hing! Ja ära nüüd ennast enam asjata muretsemisega waeva. Lühilse ajaga on kõik jälle korras."

Ea ütles seda nii kindlalt, et Inge tõeste rahulikmaks jäi.

Minult see waewas teda weel, et mr. Williams oma erawarandusest Hansule raha palkunud ja Hans selle vastu oli wõtnud. See oli alandus, mis tale rohkesti südamewalu sünnitas. Isalt oli ta kuulnud, et Williams rikas ei olnud, et ta terve oma waranduse aastate jooksul raske tööga oli kogunud. Ja mis asi sundis Williamsi nüüd nii lahte olema, et ta oma rahanatutuse teisele wõlgade tasumiseks laenas?

Sõprus ja osawõtklikkus tema isa vastu — wõi tema — — tema enese vastu? — —

Grunowi tuju paranes iga päewaga. Ea sai peaaegu niisama jutukaks, nagu ta seda nende abielu eelmistel aegadel oli olnud. Ise seletas ta Ingele, et ta professei olla wõitnud, mis tale rohkesti si'ise toonud.

Seal julgus Inge ühel päewal temalt küsida, kas ta mr. Williamsilt laenatud raha warsti tagasi wõib maksta.

"See asi on juba korras ja sa ei tarwitse sellepärast enam muretseda," wastas Hans selle peale, kusjuures ta pahafelt otsaesist kortutas.

Inge jäi sellega rahule ja ei j'genud enam kordagi oma mehe head tuju selle asjaga rikkuda.

Nii läksid talwekuud ja jõulupühad mööda. Kõik näis jälle korras olewat. Grunow ei näidanud oma noorele naisele enam kunagi tustast nägu.

Rahapuudusest ei olnud enam kunagi juttu, ja proua Helmbrecht awaldas tütrele saadetud kirjades selle üle oma rõemu, et Grunow wiimastel ajal enam kordagi raha polnud palunud.

Inge oli rõemu pärast otse pöörane ja lastis lauldes ning naerdes tubasi mööda ringi. Ka oli ta nüüd tädi Beate mõju alt waba: wana naisterahwas oli Hamburki reisinud, nagu ta ise tõneles, ühe haige sõbranna juure, ja tahtis sinna mitmeks kuuks jääda.

Ka kodust sai Inge häid teateid. Isa lootis aprillikuul Berliini lõikusele sõita, ja nii pidi Inge oma armsat ema juba kuue nädala pärast näha saama.

Oma wiimases kirjas teatas ema tale ka, et mr. Williams juba märtsikuu lõpul Amerikasje tagasi peab sõitma, sest et New-Yorgi äri, kelle teenistuses ta seisis, teda enam kauemaks ära jääda ei lubanud. Aga siiski lootwat ta weel Saffamaale tagasi pöörata, ja siis juba jääbawalt.

Ja nii waatas Inge rõemalt ja lootusrikkalt tulewikule vastu. Seejuures aga ei märganud ta, et tema pea kohale jälle ähwardamad pilwed k'guma hakkasid.

Grunowi hea tuju hakkas kordkorralt kaduma. Ea jäi isefuguselt rahutuks ja ärewaks. Tema olekus ja pilgus oli midagi luurawat, pinewile-ristud. Iga wäbema kobina juures kohtus ta ära ja jäi pärani-silmil tähhjuseks wahtima.

Ingele sünnitas see asjalugu hirmu ja ta päris arstilt salaja lärele, mis selle põhjuseks dieti wõiwat olla.

"Ea töötab liig palju, küll ta juwel enese juba wälja puhkab," trööstis arst teda.

Miks aga Susst wiimastel ajal ometi nii harwa näha oli! Siiski sai ta temaga uulitsal kokku ja tegi tale selle kohta etteheiteid. Eal olla niipalju tegemist ja ei leidwat kudagi wäljasläimiseks aega, oli Susi kohmetult wastanud. Inge oli jahmatanud; ta märkas, et see wäbandus wäljamõeldud oli. Aga mis wõis siis tõstfets põhjuseks olla? Oli ta sõbrannat ehk kudagi pahandanud? Oma-teada ei olnud ta seda mitte teinud. Ja ta kohtunik ise täis palju harwemine nende pool; üleüldse näis tale, nagu hoiatfifid kõik inimesed kartlikult neist eemale.

Märtsikuu jõudis lõpule. Raubandunik Helmbrecht oli oma abikaasaga Berliini jõudnud. Inge oli üllinda wane-mad raudteejaamast ära toonud, ja nad olid siis kõigepealt professori juure sõitnud. Alles õhtu eel läksid nad tahe-lesi koju.

Grunow terwitas proua Helmbrecht, kes nüüd mõni nädal tema küllaline pidi olema, peaaegu südamlikelt.

Õhtuööst läks lõbusas tujus mööda. Inge lohis kõige aja emaga, kellel ta'e ta niipalju jutustada o'i. Seejuures ei pannud ta oma mehe liialdatud, peaaegu peate-sunnitud lõbusust peaaegu tähelegi. Aga proua Helmbrecht ei eest, kes alati kõike hoolega tähele pani, ei jäänud see mitte warjule, ja seal wõtsid hirm ja mure tema üle wõimust.

"Sinu mees teeb küll liialt tööd — ta paistab nii haiglone wälja," ütles ta Ingele, kui see tema tuppa, mis tale magamiseks määratud, oli wiinud.

"Ah, ema, kas ta sina seda tähele panid?" küsis Inge kohtunult. "Ea ei usu, kui rohkesti muret see mulle sünnitab."

"O ete teie arstilt juba nõu küsinud?"

"See arwas, et Hans liialt tööd tegewat ja sellepä-rast närwiline olewat; juwel pidawat me wäikse reisu ette wõtma, ja siis muutuwat jälle kõik heaks. Noh, ta peab küll wiit üllinda reistima, sest — mina — mina tulen teie juure Mis'royssi, ma —"

Ea jäi kogeleva ja peitis oma äkki punetama lõõnud näo ema rinnale.

Ema ja tütar istusid weel weidi aega koos, enne kui nad õhkesti ütsetsest lahkusid. Selle üle, mis tulewik neile head ja rõemustawat lubas, kõneledes unustasid nad kõik mure Hansu pärast sootuks. — —

Põitus oli, niipalju kui professor praegu ette ütelda teadis, õnnestanud. Weel pidi Helmbrecht mõne nädala täitfa üllinda haigemajas lamades mööda sgatma, enne kui ta jälle päewawalgust ja omakseid näha tohtis.

Ühel õhtul istusid Inge ja proua Helmbrecht juttu ajades elutoas, kui korraga Grunow siisse astus. Ea oli parajaste wälja minemas. Tema tahwatu nägu andis isefugusest rahutusest tunnistust.

"Ma pean ühe tähtsa asja pärast hädaste wälja mi-nema — ärge mind õhtuõögiks tagasi oodake."

Ea astus proua Helmbrecht juure, kellel ta kätt suud-les, ja sellepeale Inge juure teiselpool lauda. Ea pani oma käe tema õlale ümber, tõmmas ta peaaegu tormili-selt oma rinnale ja suudles teda kirdselt ja palawalt.

"Hans, ega sa mind ometi ära lämmatada ei taha?" küsis Inge naerdes ja püüdis ennast wabastada, aga Hans ei lastnud teda lahti.

"Inge, kallid — ela hästi."

"Ea jätab jumalaga, nagu tahaksid sa teise ilma sõita," naljatas proua Helmbrecht.

Wastufets tõlas isefugune, teraw naer.

"Etage hästi jumalaga."

Weel heitis ta korraks Inge peale pika pilgu — — weel wiititas ta utse juures — — siis aga läks ta oma teed.

"Hansul käiwad mõnikord niifugused weidrad tujud peal," ütles Inge.

"Jah," oli proua Helmbrecht nõus, "ta näib tõeste õige närwiline olewat. Jumal tänatud, et ta aga mitte niifugune ei ole, et sina selle all kannatada tarwitseks. Ea on alati õrn ja hea sinu vastu olnud, kas pole tõsi, Inge?"

Inge punastas ja waatas maha.

"Sul on õigus, ema — isearanis eestikul ja — — nüüd wiimastel ajal."

"Ja wahapeal mitte?"

"Ah, rahamure rikkus sel ajal tihkilugu ta tuju. On-neks on need ajad aga juba möödas."

(Järgneb.)

Magus suutäis.

Kui miss Parker koju tuli.

Marton Hawardi naljakutt. Tõlkinud -Im.

1.

Josif Neav seadis oma tühja kuru raudteejaamahoone seina najale püsti, vaatas taskutella ja läks jaamaeessile. „Hallo, George!“ hüüas ta jaama ainuteft patikandjat. „Audas läbi läib?“

„Sõidate ära?“ küsis see imestanult.

„Ei,“ seletas Josif, „ma ootan tella kolmest rongi. Tuleb see warsti?“

„Peaks küll warsti tulema, aga see ei tähenda veel, et ta ka warsti tuleks. Reda teie siis ootate?“

„Oma pruuti ikka,“ wastas Josif lihtsalt.

„Wõi nii! Sellepärast ongi teil äripäewa peale waatamata rinnas lillenupp. Kas ta Londonis kusagil teenis?“

„Jah,“ wastas Josif Neav lihtsalt.

„Ja miks teda lahti lasti?“ päris patikandja edasi.

„Teda ei lastud mitte lahti, waid ta wõttis enese ise lahti. sest et isa peale läis, et ta koju tagasi tuleks. Ega isa teda ära minnagi tahtnud lasta, muudtui tüdruk läis aga peale: London, London ja London. Wiimaks tüdineski wanamees sellest jorinast ära.“

„Roh, ja nüüd wõtate teie tema muidugi warsti ära?“ küllap wist. Meie asume Eteliga tema isa juure elama.“

„Roh, aga enam pole mul aega teiega juttu puhuda. Seal tulebki juba rong.“

Ja wõste kihonesti rong juba raudteejaamale.

Josif wõttis hoolega mööbawillkawatate wagunite alla, lootes, et ta ehl oma pruuti juhtub ilmama.

Umbes pooltõknat reissijaid astus waguniteft wälja.

Patikandja wahetas maffnistiga mõne sõna, astus siis pagasihiwaguni juurde ja tõmmas sealt wäikse reisulasti wälja.

Josif Neawi näole ilmus ootuse-ilmse asemele ärewus. Kbit mahacastunud sõitjad pöörasid wäljatäigu poole, peale ilhe noore, toreda neiu.

„Egas ta ometi rongist maha ei jäänud?“ mõtles Josif ärewusega, kui tore neiu teda korraga hüüas.

Kirewase päralt, hüüdis Josif, pärcani filmil neiuile imestanult otfa pörcnisebes, ja wõttis isegi istet, et teda paremine waadelda.

„See ju tema ongi!“ otustas ta wiimaks. „See ju Etel ongi.“

„Muidugi olen ma see!“ wastas miss Parker, tema imestlemise üle nähtawaste pahandatud.

Josif Neaw pööras oma imestanud pilgu neiu moodsa kiibara pealt totkupununud juuste ja sealt edasi sügawalt wäljalõigatud bluuftaeluse peale, kust ilus kael ja walge rind wastu waatasid; siis jälle tuue peale, mis nähtawaste õige totkuhoidliku õmbleja tehtud oli ja liitumist niwõred takistas, et kui ta mitte parema külje pealt põlwest saadil lahti poleks lõigatud olnud, siis küll miss Parker wististe sammugi astuda poleks saanud.

„D!“ pomises Josif Neaw wiimaks ometi lord meele-märkusele tules. „Rõemustab mind wäga, et teid näha saan.“ ja ta pööras oma pruudi poole, et tema ümbert kinni wõtta ja teda suudelda.

Pruut aga astus mitu sammu tagasi ja ulatas tale ainult käe.

„Alwalkus paigas suudelda pole sünnis,“ seletas ta seejuures.

Patikandja, kes teda imestusega waadelnud ja ta wahetuhtumist tähele pannud oli, naeratas pillkawalt, sülitas ja ruitas jaamaeesselt minema.

Josif astus maaswedelewa reisulorwi juure.

„Da see teie oma?“ küsis ta.

Jaatawat wastust saades, wõttis ta korwi õlale ja sammus wäljatäigu poole.

„Aga kus siis woormees on?“ küsis miss Parker, ringi waadates.

„Wõi woormees?“ lordas Josif Neaw wihaselt. „Ei fiin pole mingisuguseid woormehti, teatreid ega paaleesi! See pole mitte London, waid sünnipaik, kus te terwe oma eluaja olete elanud. Ma tõin kuru kaasa ja wiin sellega teie korwi koju, teie aga astuge jala. Nii sõitste teie ju kuus kuud tagasi siit minema — just niisamuti.“

Ta wirutas korwi kuruksse, wõttis selle aifad pihku ja ajus teele.

Miss Parker waatas aralt ringi, — ega teda ometi keegi niisuguses seltskonnas ei juhtu nägema, ja tõstis siis ka ise jalga.

„Miks te kraed kaela pole pannud?“ küsis ta korraga.

„Ega siis täna pühapäew pole, — täna alles teispäew!“ wastas Josif Neaw.

„Da aga õige weiber meesterahwast ilma kraeta näha...“

„Londonis...“ Josif pomises midagi pahaselt, millest ta pruut aga dieli aru ei saanud.

Tõttis waitus.

„Kui tühjad fiin uulitsad on!“ sõnas wiimaks miss Parker.

„Waremalt, kui me neidsamu uulitsaid mööda ringi jalutafime, ei kurtunud te kunagi selle üle,“ wastas peigmees mõrudalt.

„Londonis aga on uulitsad alati nii rahwast täis, et seal liitudagi ei saa,“ jatkas miss Parker. „Tõllad, auto-mobilid.“

„Wahest on teil ehl õige piinlik niwiifi kuru taga käia?“ sõnas Josif pillkawalt.

„Jah,“ tunnistas miss Parker pillkawalt. „Londonis läib niwiifi ainult lihtrahwas.“

Josif Neaw peatas ja waatas miss Parkeri peale.

„Ka minul on õige piinlik teie seltsis käia,“ sõnas ta

kihvitseft. „Ma kardan, et lõik endi ninad atendest wälja pistawad,“ lihas ta juure.

Nii ta sündis. Kui nad alewikese peauulitsale olid jõudnud, ei pistnud elanikud mitte ütfinda endi ninad atendest wälja, waid joostid ifegi uste ja wärawate peale, et neile järele wahtida.

Wida lähemale nad kodule jõudsid, seda enam ruttas miss Parker ette, kuna Josef Neav tütt maad taha jäi.

Kui Josef Neav wiimats käruga maja ette jõudis, wõttis teda ufte peal wana Parker nähtawas ärewuses wastu.

„Suudles mind dige külmalt,“ pomises ta, „ei maldanud toag mitte filmapiltugi, seal oligi ta juba kõõgis ja küffis, mistarwis minu postlad kõõgilaul wedelewad. . . küffis, millal ma wiimast korda habet olewat ajanud, ja seletas, et ta tühjast toast enesele „buduari“ tegewat. Lastis mind lohe oma juustfed ära siluda; küffis, mispärast ma seda hirmjat pipu tõmmawat, ja mitte sigarit, ei suitsetawat, nagu see Londonis. . .“

„Seda ma juba arwasingi, et ta jälle Londonit meelde tuletab. . .“

„Ja mis riided tal siis dige seljas on, Joe?“ kurtis wanamees edasi. „Kui ma naeru enam tagasi ei suutnud hoida, sai ta wihafeks. Need riided on wiist safad tale annud. Ei nad wiist ise neid hirmjaid asju enam tahtnud. Ja mis ta lõik ei kõnele? Räägib, et ta siin nüüd lõik Londoni wiifi fisse tahab seada. . .“

„Noh, selle peale kulub tal küll rohkeste aega,“ sõnas Josef piltawalt.

Sel ajal pistis miss Parker oma pea ülemise korra aknast wälja.

„Ja, ole hea ja itle wärawa ette kogunud inimestele, et nad laiali lähetsid!“ hüüdis ta walju häälega. „Meil Londonis ei tulda kunagi wõeraste wärawate taha kottu.“

Seda kuuldes pani rahwahult wärawa taga hirwitama.

„Ei, ei, enam ei suuda ma wälja kannatada,“ oigas Neav ja ruttas minema.

2.

Järgmisel päewal sai Josef Neav jälle oma tulewase äiaga kottu.

Mister Parkeril oli nägu, nagu oleks ta parafaste raskest ühes äranud. Tal olid pühapäewariided seljas.

„Lähete teie kufagile?“ küffis Josef.

„Ei,“ wastas Parker lühidalt. „Selles see asi seisabki!“

„Aga miks te pühapäewariided selga olete tõmmanud?“ imestas Neav.

„Ta nõuab,“ sõstas Parker wastufeks, „et ma endale kõwa-kübara ja kindad peatfin ostma. Mina peatfin kindad ostma!“

„Aga kas ta lastnahka-kingadest ei kõnele?“

„Need mul juba ongi,“ oigas wana Parker. „Ta tõi nad mulle kingituseks kaasa. Kui ma nad jalga tõmmasin, näis mulle, et ma neid enam kunagi jalast ära ei saa, nüüd aga ei suuda ma enesele ette kujukada, kudas ma nad jälle jalga saan. . .“

„Miks te oma lõuga nii weidralt hoiate?“

„Arae pigistab natuke,“ wastas wana Parker kaeblikult.

„Ja mõtlete teie kaua niiviisi kannatada?“

„Annan tale nädalaks ajaks wabadust, siis aga teen tale selgeks, et ta mitte Londonis ei ole. . . Meie peatfime midagi ette wõtma,“ lihas ta paluwalt juure.

Kuid nädal kadus, ja ka teine, kuid miss Parker oli itla weel hoolega selle kallal ametis, et majas lõike Londoni wiifi järele fisse seada. Juba ütfinda see, et wana Parker iga päew kraed ja lipsu kandis ja kunagi ilma kuueta wäljas ei käinud, — juba ütfinda see oli alewikus elanikkudele suureks uudiseks ja andis igasugustele juttudele põhjust. Teda igapäew paljaksäetud lõuaga nähes, ütlesid nalsjahambad, et ega habemenuga ütfinda weel inimest herrats ei tee. Ja kui ta pühapäewa hommikututi kõrgete kontsadega lastnahast-kingades kiritu läts, küffis tal alati pill rodu uudishimulikka hirwitajaid kannul.

Oli ita juba tarwiliselt Londoni-wiifi järele ilmer teh-

tud, wõttis miss Parker maja ja oma peigmehe käfite. Nii keelati majas piibutõmmamine waljuste ära; wastlate tarwis määrati oma kindel pait; söögi ajal oli laud linoga kaetud; töötati waljud määrused wälja, kudas ja millal tahwolit ja nuga tarwitada.

Nii läts paar nädalat mööda, ja wana Parker kaotas juba lootuse, et elu weel endistesse roobastesse tagasi wõib weereda.

Seal tuli Josef Neav ühel päewal wana Parkeri juure ja soo wiis temaga neljafima all kõnelema.

Nende jutuaJamline oli haruldaseft tõffist laadi ja kestis dige kaua. Kui nad wiimats üksteisest lahtusid, läts wana Parker lõbusalt wilistades tupp ja ei teinud tütrest wäljagi.

3.

Järgmisel päewal sõitis Josef Neav wana hommitul kufagile ära. Alewikus pääfid tema ätilise ärasõidu puhul igasugused jutud liikuma. Kõneldi, et ta Londonist kirja olewat saanud, milles teda tähtsa asja pärast ühe kuulfsama adwõlodi juure kufutti.

Sellest järeldati juba, et ta ootamata päranduse olewat saanud, ja see pärandus oli kord sada naelsterkingi, kord kümmetuhat, kord ifegi pool miljoninaelsterkingi suur, — nimelt selle järele kui helbe jutustaja oli.

Kolm päewa oli Josef Neavi ärasõidust mööda käinud.

Seal sai miss Parker korraga temalt kirja. Umbrikust wõis näha, et ta Londonis wiibis ja ühes toredamas wõerastemojas asus.

„Niiuguses wõerastemajas elamine lähed aga dige kalliks!“ tähendas miss Parker, umbrikut waadeldes.

„Kui ta aga seal siiski elab, siis tähendab see muidugi, et tal see wõimalik on,“ wastas wana Parker. „See parem kiri lahti. Mis ta seal kirjutab?“

Josef wabandas kirjas, et ta nii ootamata wiifil, juma-laga jätmata, ära oli sõitnud ja lubas tagasi jõudes lõik ära seletada. Nüüd wõiwat ta ainult niipalju teatada, et ta ootamatalt suure päranduse olewat saanud, mis teda päris herrasmeheks tegewat. Tal olewat hull uudiseid, neift jutustawat ta aga alles koju tagasi jõudes. Nalkaua kujukaga tema pruudike enesele ainult ette, mis tundmus inimesel siis on, kui tema est-estfisa lord, päris eht lord, on olnud!

„Ma olen alati kindel olnud, et Joe ifka aus ja kallimeelne inimene on,“ lausus miss Parker õnnelikult. „Mõtke omelt, tema est-estfisa on lord!“

„Ei ta enam meieugustega tegemist taha teha. . .“ sõnas Parker kurwalt.

Järgmisel päewal teatas Neav telegrammiga, et ta tella-kõlme rongiga tuleb.

Wagunift astus see kord koguni umbertehtud Josef Neav wälja. Peas oli tore sulega ehitud kübar, kaelas tärgeidatud manift ja heledawärwiline lips ees, kirjud püffid ja moodjad kingad jalas ning kollased kindad käes.

„Oh, Joe!“ hüüdis miss Parker pool imestanult, pool ehmatanult.

Josef ajas pea kullu, seadis monõkft filma ette ja sõnas wenitades:

„Uha! See olete teie, miss Parker! Kudas elate?“

„Ja ta ulatas tale kaugeft käe wastu.“

„Olete teie aga. . . toredaste riides. . .“ lausus miss Parker, teda uudishimu ja imestusega silmitsedes.

„See on minu reisütkifond. . .“ tähendas Neav hooletult.

„Aga. . . kas teie ei karda, et. . . et uulitsapõifid teid wälja naerawad?“ ütles miss Parker aralt.

„Katsugu nad aga mõisniku ille naerda!“ wastas Neav ähwardawalt.

„Teie. . . olete teie. . . mõisnik? Seda pole te mulle kunagi rääkinud!“

„Ma ei teadnud seda ka ise mitte. Alles adwõlodi käest kuulfsin ma seda.“

Waitides sammusid nad edasi. Kui nad alewiku juure jõudsid, tulid neife Josef kaks wana tuttawat wastu, kes teda igast küffest wahtima jäid, ja wiimats ifegi ilmer pöö-

Mihkel Karbow,
Narwast.
Eegewas sõjawäes.

Ferdinand Rihulane,
Narwast.
Eegewas sõjawäes.

J. Lillepea,
Eegewas sõjawäes.

Jaan Puusemp,
Tartust.
Eegewas sõjawäes.

Peeter Kennit,
Wilsandi tr.
Saawatud 17. juulil 1916.

rahd ning neile järele hakkasid käima, seejuures walsu häälega tema toredust horutades.

"Mul ei ole sugugi hea..." fofistas miss Parker.

"Pole midagi! Mis tähtsast lugu! Küll nad peagi minu ülikonnaga ära harjuwad. Miletare, tudas esialgul teie üle naerdi, nüüd aga pole enam wäga wigagi."

"Aga... aga... mina ei olnud nii... tore..."

"Ette. Ma nägin moodilehes ihe preili pilci... Just niisama riides, nagu teiegi. Tema kõrwal seisab pildi peal noormees — wististe tema peigmees. Ja seal tellisin ma omale samasugused riided, nagu temalgi olid?"

Ja uhkelt ning rahulikult wiis mister Neav miss Parkeri tema isa mojani.

"Tere!" teretas mister Neav wanameest külmalt.

"Tere tulemast, Joe," wastas wanamees.

"Mister Neav, olge head," parandas noormees teda külmalt.

Miss Parker astus ees tuppa, mehed tulid tale järele. Josef pani jällegi monolli filma ja sõnas, taas ringi waadates:

"Kui weider see tuba hulga aja takka jälle tundub olewat!"

"Weider?" küsis miss Parker terawalt.

"Jah, peale wõerastemajas elamist. Kui te näeksite, misugused toredad toad seal on!"

"Miks te siis sinna ei jäänudki?" piuskus miss Parker.

"Ma mõtlengi togast pöörata, ainult mõne aja pärast."

"Kui ma Dyd-Heimis olin..." algas miss Parker.

"On see siis London!" katkestas Neav teda põlglikult.

"Ma elasin West-Endis." Kus wõite teie Londonist kõneleda, kui te seal pole elanudki?"

"Wahest jooksite ehk teed?" küsis mister Parker, kella waadates.

"Kella poole wiie ajal?" hüüdis mister Neav pahaselt.

"Kes siis sel ajal teed joob? Meil Londonis juuakse teed kella nelja ajal."

"Meie jääme tänna lõunaga weidi hiljaks," seletas mister Parker. "Meie sõime kella kahe ajal lõunat."

"Meil Londonis wõetakse sel ajal einet," wastas mister Neav.

"Seil Londonis!" kordas miss Parker wihaselt ja lahkus toast, ust enese järele walguste tinni liides.

Wandefeltslased wahetasid rahulolemaid pilka.

Estuti laua taha. Kõneles kõige aja mister Neav, kes ühtesoodu neile Londonist jurustas, ilma et ta oma isiklikest asjadest vähematti oleks teatanud.

"London... London... London!" pahwatas wiimaks miss Parker. "See jutt on minu juba täieste ära tüüdanud."

"Londonis," jatkas mister Neav hoolimataki edasi, "wõib igaüks täieste omasuguste ringkonnas liikuda, ja keegi ei topi ennast sinna, kuhu..."

"Meie teame juba, kus meie koht on, ja ei topi oma nina mitte sinna, kuhu waja pole," sõnas miss Parker wihaselt.

"Selle ülikonna ostsin ma Londonist," tähendas mr. Neav weidi aja pärast.

"Ja usute teie, et see kõreste moodne ülikond on?" küsis miss Parker umbusklikult.

"Muidugi! Meie oleme kahetseki nüüd päris moobilehe pildid, nagu teineteisele loodud."

Miss Parker tõusis üles, waatles peeglis oma kaju ja jooksis toast välja.

"Ei mina taha sugugi moobilehe pildile loodud olla!" hüüdis ta seejuures tagantjärele.

"Afi näib hästi minewat, fofistas wana Parker.

Käts umbes pooltundi mööda, enne kui miss Parker, lihtsalt ja tagasihoidlikult riidessepanud, uueste tuppa astus.

"Londonis..." sõnas Josef Neav, nagu juttu jatkates.

"D!" oigas miss Parker ja hakkas sõõgindusi koristama.

Kui laud puhtaks oli tehtud, waatas ta ringi ja hakkas tuba koristamo ning asju ühest paigast teise tõstma. Siis peatas ta pill seintele ülesriputatud lindikeste ja paelakeste peal, mis ta Londonist kaasa oli toonud. Weidi aega kõhles ta; siis rebis ta nad kätlu maha.

"Urge teie arwake, et ma Londoni järele tahan aimata!" sõnas ta seejuures.

"Noh, muidugi mitte. Teie olete ju ainult Londoni eeslinnas elanud, mitte aga Londonis eneses..."

"Pole mul teie Londonit wajagi!" hüüdis miss Parker wihaselt. "Mulle on ka külla hea küllalt."

Et oma headmeelt warjata, tõmmas mister Parker oma piibu ja tubakatoosi välja.

"Ega te ometi liht tubakat suitsetama ei taha hakata!" hüüdis mr. Neav pahaselt. "Londonis ei suitseta keegi piipu, iseäranis weel naisterahwa juuresolekul."

"Ja suitsetab seda, mida ta ise tahab, ja seal, kus ta seda heaks arwab!" seletas miss Parker tangelaselt. "Teil ei ole õigust teda seatjuures keelata! See pole teie asi!"

"Aga tuba teie..." algas mr. Neav.

"Pole teie asi!" karjus miss Parker. "Teie tulite siia ehtes ja säras nagu jaanalind ja peate meid tühisteks, närusteks olewusteks, sest et meie mitte Londonis ei ole. Teie waatate meie peale ülevalt alla..."

"Ma arwastin, et see teile meeldib, kui ma niiviisi kõnele," sõnas Josef Neav haawatult.

"Kui te ise aru saaksite, kui rumal see kõit on!"

"Asjalugu on nii, et ma wist warsti enesele naise pean ostma," ütles Neav. "Kui ma weel teiesugune, tühine inimene olin, oli mul ükskõik, kelle ma naiseks oleksin wõtnud. Aga kuna ma nüüd mõisnikuseisusest olen, siis pean ma enesele kõrgemast seisusest naise ostma. See on küll täbar lugu," lisas ta õhates juure.

Mõni minut walitses taas waitus. Siis sõnas miss Parker wärisewa häälega:

"D, kui kahju, et teie korraga rikkaks meheks saite. Mina... ma oleksin tahtnud, et teie ikka wanaaks lihtsaks"

Aleksei Kelder,
Wõrumaalt.
Vangenud 28. juulil 1916.

Robert Zoab,
Wõru kr.
Weister hospidaltis.

Konstantin Merbach,
Narwast.
Tegewas sõjawäes.

Kristjan Kadalipp,
Laupalt. Saawatud.
Kodus parandusel.

Jaak Järw,
Kartstist.
Tegewas sõjawäes.

Joe Neavits oleksite jäänud, nagu te waremalt olite. Ma... ma..."

Seal lõi ta häääl wärisema ja ta jooksis toast wälja.

"Mist on wist torras, Joe," sosistas wana Parker. "Ma arwan, see õpetus mõjus tema peale hästi."

"Ma tulen pooltunni pärast tagasi," ütles mr. Neav ja läks.

Tagasi tuli ta oma wanades töörtietes. Mister Parker lahkus diplomatiliselt toast.

Miss Parker tegas lohmetanult kaminas süsa.

"Ega te wihane ei ole?" küsis Josef aralt.

"Beakfin küll olema, aga fittist ei ole, Joe," wastas miss Parker pehmelt. "Ah, Joe, alles siis, kui mulle näis, et ma teid jäädawalt wõin kaotada, sain ma aru, kui kallist te mulle olete... Teie õpetus oli mulle tõeste kajuks..."

"Tasa... mitte sõnagi enam sellest," katkestas teda Neav. "Stuge parem minu põlwe peale, ja kõneleme parem muist asjust."

Seal, kus sõda on.

Seal, kus sõda on — kui palju on seal waheldust selle eluga, mis kangel siit, kuju tema lohutaw miita ei kosta, kus teda ta diges mõttes ei mõdisteta, temast aru ei saada. Sõda mitmendat päewa piitab waenlane — peale selle kui ta meie poolt hea keretähe sai — peale tungida ja arendab siis sellega ühes tugewat suurtekituld. Oti, mis sugune heli on sel' muuskal, mida kõrw kuulab, ja mis sugune ilu neil piitidel, mis film ühes sellega näeb... Wingudes ja sibisedes, kui kõige kihtisem madu, tuleb kuul — ja igaliks neift kui piitab sind tabada, sinu elu, mis weel, kõigi peale waatamata, armas on, endale ohwriks nõuda.

Iga wähem kui loomake, iga wähem kui putukas, kõigil on elu armas, ja miis ei pea ta siis inimesel, kellel ülem mõistus, kes kõige loodusejõudude, kõige omaft wäljamõeldud abinõude juhtija ja walitseja on, jeda olema.

Pilwena lendawad jäätanud mullapangad ja lumi kõrgele taewa alla, granadi koleda lõhkemise mõjul, õlekõrrena murdub põlme mänd, mis tale takistuseks teele ette juhtunud. Puu, mis nii tugewalt, wõimsalt tormidele wastupan- nes, oma latwa päikese poole sirutas, lamab nüüd abitult surruna maas, jame tiwi kibudeks lõhutud. Seal, kus saag ja kirwes tundidewiis oleks töötanud, jeda tegi nüüd sekundi jooksul purustaw kuul. Serwe ilm, terve loodus, terve ilus klaarpuhas, külm, tarastaw talwedõht kui oleks mingisuguse tugewa salajõu läbi miirise ja keema pandud — näib kui ajaks alt ilma põrgulikud tonbid seal peegelbawa sinise taewa all oma tõmbi jahaga surmale waguft, elu pöör- rawa mulla alla mattes. Ja surm... kui niidaks terawa wilkatiga patjusi kaareft lõhnawal kuhäl. Iga wilkati lõdgi wuhinal kui langeks hull õitswaid lilleft — lilleft, mis nii õr- nad, nii ilusad...

Tuleb õõ. Jlus saladusrikas talweõõ. Pimebus katab kinni mustawa mantliga terve ilmu. Siit magab metsas mätta all ja oraw, kes päewaajal lustifult puult puule hüppas, uinub oma pesas. Kusagil katuse räästa all tõm- bab ennast warblane külma mõjul surri ja wares notitseb unise notaga oma ärakulunud sulgi puuokfal. Tuul nutab ohtades otaspuude latwus, nutab taga kadunud lapsi, kes lord lauges noorufes wallatult halja muru peal jootsiwad, kelle helewalgeid juukseid ta siis kelmitalt sassis ja põskleid punaseid oma siidipehmete kättega paitas. Nüüd on nende laste pead aga ajast mustaks ja mureft halliks muutunud... See kõit on kangel ära siit.

Kõue kõminana kostab suurtekkide õudne mürin ja tu- handete wälkudena sähmatawad nende tulifed keeled õõpime- dufes. On kui lendakfid lugemata meteorid, enestest säre- meid ja tuliseid kildusi laiali paisades; kolebalt, läbilõika- walt kaob müriw heli kaugusesse. Tähed nutwad... Aga nende pifarad kilnawad enne lumeks, kui nad maapeale jõudwad. Lund aga sajab palju...

Lund, tähti, pifaraid, werd — kõit on küllalt! — Pi- medufes wehkleb projektor, nagu Põhjamaa imeline wirma- liste wiht.

Põrguliku ilutulestikuna särawad raketid, kujukwad ja kaowad nagu langewad tähed sülgise-õõl.

Muinasjutuline tore on lahingu-õõ sõjawäljal, kuniks sul weel elu rindus tutsud, kõrw kuuleb ja film näeb...

Siin aga mõideldakse wabaduse ja diguse eest. Elu oma tõsdufega on siin. — Tuul wiherdab hangesse lahtist lund. Praksudes murdub kilnawad puuots, tabatult lõhkewa gra- nadi kiltust... Minu pessimistilised mõited aga purewad mind kui hullud koerad...

14. 1. 17.

Alex. Timm.

Meie Matsi järgmine (130.) sõjanummer ilmub
11. weebruaril.

Sülgejaht.

Sellest on juba wiist mõni hea päew mööda, kui meil see lugu sündis. Siis oli weel sügis, niitid aga talw. Oli pillwee, sumpas-foe sügisepäew. Tuult ei olnud, siis oli mere pind wagane, nagu laul ütleb: kui weel kauki sees. Niisuguse wagase ilmaga ajasid end hülged kalda lähedusesse liiwamadalikule. Kui nõõbid kerkisid nende pead weest wälja, kadusid aga kohe, kui mõni trehwanu puu- eht kiwitilt nende lähedale kukkus, mida kaldal olijad huljana pidusid. Lasti ta piissti, kuid sellest ei olnud palju tulu, sest ükski kuul ei trehwanud märki ja elutas pistis oma peanupu kohe wee alla, kui lastmine ägedamats läks. Umbes sülba 300 kaldast eemal paistis weest wälja kiwi. Ja ühel niisugusel päewal oli üks merelaks omale sinna kiwi otja seisukoha wõtnud. Juba peaaegu terve päewa lamas ta seal. See teigi aga meie maakuulajatele suurt lastmise isu. Pauf käis paugu järele, aga kõik tühja — hülgele teegi pihta ei saanud. Küll prooviti kõhuli maas lasta, küll püsti, küll jala pealt, küll muudeti pritselli,*) küll lasti kogupaukust — aga kõik tühja. Kuulid läksid wiu ja wiu, küll üle, küll ette eht kõrwale. Ja kui üks kütt märki ei saanud, wõttis teine jälle piissti ja lastus oma osawust. Sülge aga lamas rahulikult kiwi otjas, keeras ennast seal üht-ja teistpidi ringi ja noogutas pead. Ei teinud seft wäljagi, et teda niipalju lasti. „Näe, siin ta on,“ sõnas üks ja teine, „ei saa hülge, on küll paigal ja nähtawas kohas.“ Wiimaks tuli keegi nuputas jahimees otjusele, et niisugune lastmine kõik tühhi töö ja waimunärimine on. Tarwis kufagilt paat tuua, siis paadiga ligemale sõuda ja siis lasta. Oeldud, tehtud. Kaldal, tuisuliinas, oli wana kalamehe paat, seest jääd ja wett täis, külje peal suur aul — aga mis see teeb. . . . Mitukümmeend kätt harasid wana äraiganenud sõiduriista küljest kinni ja tirisid ta nagu pool wastutahmist sügawamasse wette. Merusi ei olnud, aga nende ajel täitsid lauatiigid. Kolm meest, kes endid kõige osawamateks lastjateks pidasid, afusid paati, paar tükki weel sõudjateks, ja sõit algas. Et mitte paadi küljeaugust wett sisse ei tuleks, hoidsid kõik endid ühe külje peale; niimoodi nägi aga see sõit wäga naljatas wälja. Mul tuli meelde üks wana-naljasõna: „Just kui silgupüti kaanega Punase merepeal.“ Et tuult ega laineid ei olnud, läks meestel sõit õnnelikult. Ja kui juba niimoodi poolewahesse oli aerutatud, peeti seal kinni. Kütid seadsid piisistotjad üle paadi serwa ja sihtisid kõik ühte kohta — wiist loomale otse sõdamesse. „Tuld!“ komandas wanem. Käis kogupauk. Sülge teigi kiwi otjas mingisugust uitamise laadi häält ja kadus. . . . „Wiist trehwasid, ega ta muidu ei liisendanud,“ tähendas üks ja teine kaldal olijatest. Wahpeal oli aga kaldale solbakiti kui sipelgaid kofku kogunud ja uudisimulisi jooksis weel igaltpoolt juure. „Peatsid ometi ära tooma, jaoks näha, misjugune see mereloom õige on,“ kuuldusid kaldalolijate seest hääled. Kütid jõudsid jahimehed kiwi juure. Kanguse pärast ei wõinud aga keegi dieti aru saada, mis nad seal tegid — kas said hülge kätte, wõi ei saanud? Pikkamisi loudabega wees solistades, jõudsid nad tagasi kalda poole. Uudishimulised aga strutasid kaelad dieli ja hüüdsid: „Noh, kas saite hülge maha? Kas on suur ta?“ . . . Wastust ei antud mingisugust. Wiimaks — kui paat lähedale jõudis — ei maldanud üks uudishimulik enam oodata, waid kargas wette. Weft üle põlwe, aga mis sellest, ta tahtis esimesena hülget näha. Paat peatas, madala wee pärast liiwasse kinni jäädes. Kütid tassisid mehed hülge kui noore seakesita jalgupidi kaldale. „Sülge, hülge! Lastid maha, töid ära!“ karjusid kõik.

Pilwena kogusid nüüd kõik lastjate ja jahisaagi ümber. Tõusis rüselamine. tõulamine, seft igamees tahtis esimesena teda näha. Waatajad jooksis aga igaltpoolt weel huljana juure. „Andke ruumi, kes juba näinud on, teised tahtwad ka näha!“ kuuldusid tagantpoolt hüüded. Wiimaks, suure trügmifega, pääsesin ka esimesesse platsti. Eht mul, kui mereäärjel elanikul, küll see enam esimene uudis polnud waadata, aga siiski ei olnud ta enam mitmel heal

*) Püsti tabawuse kanguse muutmise.

aastal näinud. Sülge oli noor poeg, raskuse järele arwata paaripuudane.

Lastjad olid osawalt trehwanud, ühest küljest sisse, teisest wälja. Ja arwatawaste olid kõik kolm ühte kohta lastnud, seft hraw oli suur, terve pahempoolne looma kälg oli puru, ofa sihtondagi wäljas. Misjugune pehme raswane kui siga, misjugused wätsfed imelikud jalad, misjugune kasfimoobi pea, ja wurrudki nina all, imestafid waatajad, siemaalafed. Wõned lastid koguni waidlema. Üks ütles: „Nahk on tal kolekallis, maksab 50 rubla.“ Teine: „Ta nahk ei maksa midagi, aga liha on kallis!“ „Kas teda siis süüatse?“ „Muidugi süüatse!“ Naer tuli peale seda waidlust laulates.

Õhtu jõudis uba kätte ja ilm hakkas pimedaks minema, enne kui waatajad harwemats jäid. Siis wõtsid meie postid ja lastid tal sihetonna wälja ja wiisid siis komanderile näha. Järgmisel päewal saadetud hülge linna, aga ma ei tea, kui kalli hinnaga ta seal maha müüdi. Muidugi wiist hea raha eest nüüd lihatalil ajal. — Kufagil waidlesid aga weel tats tarka omatestil. „Ütle mulle, millega ta ennast toidab?“ küsib üks. „Kalandega,“ ütles teine. „Wale! Ta murrab teifi loomi, paneb ta inimese nahka, kui kätte saab!“ „Jumele... See piisite loom? Suu kui kasil peas?“ „Neid on ka suuri, just kui walastala!“ Ei tea kui suure nad selle walastala arwasid olewat, seft seda polnud nad muidugi kumarki näinud.

Ja wahel näeb ja kuuleb kohe nalja siin.

20. 1. 17.

Aleg. Timm.

Sõjameeste terwitused.

Meie, noored isamaa kaitsejad, terwitame peale aastase, kaitsekraawis wiidimise oma wanemaid, wendi, õdest, sugulast, tuttawaid, kaastöölist, iheäransit ka noori Eesti nepsi. Soowime ka wiimostega kirjawahetust igawuse sunnil.

Aleksander Salgust, ja Aleksander Rõtto, Narwast, August Tentel, Tallinnast.

Siendus.

Meie Matsi nr. 120, kus meie wiituli-koori pilt ilmus on tähendatud, nagu oleks see minu juhatusel. See ei ole õige. Meil juhatab porutshit Weeber seda koori, ja on palju waewa ja kulu kannud, enne kui see eiule tõusis. Meie koor (kwartett) töötab hea eduga ja oleme ülisuurt tähelepäanemist ärateeninud.

F. Bachmann.

„Meie Matsi“

tellimiste wastuwõtmise wältab edasi.

Tellimise hind kättesaamifega aastas 5 r. 50 L, 6 kuu eest 3 r. 3 kuu eest 1 r. 60 L. Toimetuseft ise ära wies: aastas 4 r. 50 L, 6 kuu eest 2 r. 30 L, 3 kuu eest 1 r. 30 L. Ilmub iga laupäew. Adressi muutmise eest 10 kop. Adressi muutmisel ja tellimise uuendamisel palume senist adressi nr. teatada.

Toimetus ja talitus:

Tallinnas, Harju ja Kiiu küllitaja nurgal nr. 46/15, „Teaduse“ raamatukaupluses.

Nahwa tähtraamat 1917. aasta jaoks.

Õdige kasulikum ja tulusam tähtraamat maa- ja linnarahwale.

Sind 10 kop.

Seda ja teist lõjapääwilt.

Luuletajad.

"Mis! Sa oled luuletaja? Kas sa ammu juba luuletajaks hakkasid?"

"Oigust öelda, olin ma alati 'na pifut luuletaja. Päriselt luuletajaks hakkasin ma aga sellest ajast, mil meil see elutallidus algas."

"Tarbeainete hinna tõkimine, mis kõigi meeli rõhub ja neid murega tulewikku vaatama sunnib, tegi sind siis luuletajaks?"

"Ara imesta, aga see on nii. Mis on — luuletaja? See on inimene, kes ettekujutusest elab. Waat', ma nii elangi. Ennemalt, kui ma ennast dieki weel ei tunnud, elasin ma nagu kõik mitteluuuletajad. Toppisin kolmerublaise westitastusse, lätsin trahterisse, ja olin kolme rubla eest sõõnud, ja joonud ja tulin woorimehega pealegi weel koju. Aga kas onsee nüüd ka weel võimalik?"

"Jah, nüüd on see igal juhtumisel wäga raske."

"Sellepärast peab ka nüüd igaüks meie seast luuletajaks hakkama. Ta peab eneses niisugust ettekujutuse wõimet arendama, et omale ette kujutada suudaks, nagu oleks ta Banderbilt, kes omale seda lõbu wõib walmistada, et anepraadid, siis, näituseks, maksaworsti ja teisa maiusasju maitsta wõib, mis praegusel ajal ainult miljardäridele kättesaadawad on. Meesugune aga wõib praegu ainult luuletajutustega elutseda."

"Hm...! Wõib olla, sul on ka õigus. Sellepärast ehk ongi wiimase ajal nii palju luuletajaid sginenud. Elawad ettekujutusega, et neil kõht täis ja pool seapraadi ja poolik maksaworsti weel laual?"

"Enesefiiki mõista. Rubas see waene inimene siis muidu omale nüüdse ajal lõbu saab."

Sissetuleku maks.

"Tore asi see sissetuleku maks! Kas sa ei tea, kes esimesena sissetuleku maksu wälja mõttles? Kas mitte seefama, kes plüsirohku üles leidis?"

"Waewalt küll."

"Anderikas pea on see küll olnud! Aga mis sul on, sa oled nagu nutter?"

"Mis asi mind lõbusaks peaks tegema? Põhjusemõttelult pean ma seda maksu küll kõige õiglasemaks maksuwõtmise wiisiks, kuid tegelikult — anna andeks. Nii kui nii ripub hing paelaga kaelas. Waewalt toidab ennast weel. Ei tea tudas ots otsaga kottu saad ajada. Pealegi, nüüd peale jõulupühki on mul wiitlane kui kopikas otsas. Aga seal weel — olge head, makate oma sissetuleku maks!"

"Tühi kõit!.."

"Rubas nii, tühi kõit? Aga kas sa sissetuleku maksu määrusi wõi seletust lugesid? Sest see seletus on ju nii laialdane ja nõnda kottu seatud, et peajud umbsõlme ajab ja nerwihaigeid tekitab"

"Õige mul asja!"

"Aga sa pead ju ometi teadma, kui palju, tudas ja kus lohta makstama pead?.."

"Ma ei ole nii uudishimulik. Kirjutan, et saan kolm-kümmentuhat aastast ja las' nemad arwata maksu wälja tudas tahes. On neil selleks määrust waja teada — las' loewad määrust. Ras wõi kõit peajud neil segi mingu."

"Noh, ja nõulake sinu käest ka hea summa kolm-kümnetuhande pealt."

"Esmalt saadawad nad mulle ametliku paberi, mille peale on tähendatud, et 30.000-lise sissetuleku pealt tuleb teil nii ja nii palju sinna ja sinna maksta. Selle paberikese pistan omal rahakotti ja — jumalaga!"

"Noh, ja nõuawad sinu käest sunntwiisil sisse. Müüwad enam-pakkumise teel..."

"Aga mis nad nõuawad? Elan ma möbleeritud toas. Terve minu warandus on see pinsak, paar püksa ja siis weel furepallitu; wanamoodne juba."

"Noh, ja mis hinna on sul siis 30.000 üles anda?"

Afrika iludus.

"Aga wõlausaldus? Aga seisuford' seltstonnas? Sest kui ma nii parajal juhtumisel ja parajos kohas näitan, et sissetuleku maksu kolmekümne tuhande pealt maksan, mille usaldatasse laenu kolmsada tuhat, miljon. Ma wõin teadki suureks asjameheks tõusta. Wõin rikka pruudi kosida, kas wõi krahwi tütre. Lõpuks... Ja mis sinuga rääkida! Ulitore asi — see sissetuleku maks. Anderikkam ülesleitud!"

Stref.

Weri on paksem kui wesi.

Sõja ajal on nii mõnigi wanaõna oma tähenduse kaotanud ja tuleb kolkilambriise heita.

Näituseks: pista pörsas kotti, kui pakutakse.

Ei leidu nüüd enam pörsja pakkujaid, ja nuruma pead enne kui pörsast näha tahad. Ka kottidest on suur puudus.

"Päewaleht" omaltpoolt tunnistab wanaõna „weri on paksem kui wesi" tühiaks, kui kirjutab:

Radrinast. Wõhnja mõisa müüsi tema omanil R. Koch 15. now. 1906 eestlasele hr. Reinbergile, kes ka kohe müügi päewast peale walitjema hakkas. Hr. Koch pidas mõistat ligemale kolm aastat ja oli wastulekil oma teenijatele, iseäranis sõjameeste perekondadele, kes tema käest said prii korteri, kütte, piima ja ka odawa hinnaga wiija jne. Radesolewa kuu sees keelas uus omanik sõjameeste perekondadele piimaandmise ära, kütte lubas, mille aga nad ise peawad mõisa metsast korjama ja wedama, selle peale vaatamata, et paljudel see laste pärawt kudagi võimalik ei ole. Müügiapäewast kuni teelupäewani sõjameeste perekondadele wäljaantud piima eest pandi arwe uus mõisaomaniku poolt: wanale wäljamaksimisets, kes ka muidugi seda nõus oli makstama.

Sääb ainult weel oodata, millal wanaõna „kellel wägi, sellel wõimus, sellel kultuur, sellel kohus" oma tähenduse kaotats.

Ujatohane raamat

Uisu-sport

Dihijooks, kiirjooks, kunstjooks, jäätants. 53 joonistusega Hind 40 kop.

Labu „Teaduse" kirjastus, Tallinnas.

Wõistlejad.

Tuba oli külm, kui jääkeller. Noostetanud raudahi lammas, üts jälg ärakõbbult niiskes nurgas küljelt maas ja pill toru, mis poole suitu läbi wigase korstnaja lalemise torra peale wiis, ripnes kui määratu diip korstnaja küljes. Kuldraamiga pilt kõikus mädanenud nõõci otjas, ileni walge korraga laetud, nii et Theodor Lohweli näopildist ainult kullatud lipsundel wälja paistis. Seintelt maha ripnewad taveediräbalad lastwad due pealt läbi seinte wabalt pakast sisse, mis atnad isegi seestpoolt siruwiitruksiks wärwis.

Herra Lohwel ise oli waiba all juba ammu ülewal, aga eila õhtul oli ta omaft toast niisuguse mulje saanud, et kuudagi nina waiba alt wälja ei sõandanud pista. Silma ette ilmufwad küll lohutawad pildid, kontorist, kus iga hiljaksjäämist 25 topikuga trahwiti, kuid külm jurus läbi õhuteje waiba nii hirmuäratawalt, et isegi see kõige suuremat jõupingutust nõudis, kui ta käe poolest saadit waiba alt wälja lütkas. Et aga Täiturult ostetud poolkantud särgid just iseärants fojabad ei ole, sellepärast tungis külm ka mööda wäljapistetud kätt üle terwe ihu ja sundis Lohweli õudse wõpatusega kätt waiba alla tagasi tõmbama.

Kui mõnus oleks terwe päew waiba all lamada ja oma organismuseft mitte jupifeksti näidata! Ehl oleks jälle mõni puuhalg, teaks siis wigofele ahjule tulle sisse; kuidas siis tuba sooja, mõnusat suitu täis hoomab! Ehl oleks mõni wana raamatki, teeks ometi ta natuke suitu! Aga see oli juba ammu, kui ta wiimase raamatu leegi paistel mõnudust maies ja puuhalg noh!

Aga tont wõtku, ehl ei olegi nii külm, teine lord aina paistab nii. Ega see ahi siis nii kaua pole kiltmata olnudki! Ja Lohwel hakkas ettewaatlikult pead waiba alt wälja lütkama. Pikkamisi ilmus paljas pealagi, lame otfaefine, siis nina ja . . . Siin kohal oleks Lohwel heameelega kogu selle kupatuse waiba alla tagasi tõmmanud, poleks ta filmad mitte kõigeesteks tella peale peatama jäänud, mille härmatisega laetud „shwerploaht“ lohutawat nummert näitas. Jälle ilmus lohutaw kontor täies omas suuruses filma ette . . .

Ja omale ettefujutades, et ega see külm ifeenefest nii paha ahi ei olegi, et ta teinelord terwifele wäga kasulit wõib olla, näitufeks hommitust õhtuni fabas seiswatele pereemadele, wabiſes Lohwel woodist wälja, otſis püſſid woodi otſast üllesse ja tõmmas need kui jäätüki jalga.

Arusaamata tundmus wõttis terwes lehas maad. Nagu oleks tahtnud weel pakafemasse tungida, et weel kiltmem oleks, ja nagu oleks tahtnud, kas wõi kõetud ahju pugeda. Saapaid jalga ja pinsatut selga ajades, waatas ta, ileni wabiſedes, atnaft wälja. Dõſel oli wiſt tubliste lund tulnud: kõnniteede äärſed olid warastest kojameestest wärsket lund täis kuhjatud ja katufel olid ſelgeste näha warb-laste wärsked jäljed.

„Neetud tuba! . . .“ pomises Lohwel. „Wäljas on muidugi ſoe, aga ſee ſiin ahab külma wälja, kui . . .“

Lohweli pill jäi uulitſal järſtu millegi peale peatama. Reegi suures kaſulas ifand läks parajaste aina eeft mööda ja wiſt oli külm ta nina, mida kaſulasse mäſſida ei ſaa, meſſeks teinud, et ta pahemaſt taſkust ninarätkit kaſkus. Ühes taſkurätkuga ilmus aga ka mingifugune muſt ahi nähtawale ja jäi natukeſeks ajaks taſku ääre peale ſeisma, kui aga herra hirmsa puriſtamifega nuuſtama hakkas, kaotas ta taſakaalu ja kullus lumehange.

„Rahakott!“ ſähwas läbi Lohweli terwe leha. „Rahakott! . . .“

Ja kogu külma walu unustades, haaras ta mitſi laua pealt ja paistkas oma kiltmetanud leha uulitſale.

Herra kontoriomanif K., kes herra Lohweliſa kõrwuti majas elas, ajas ägades ja puhkides linnuſahtſes kaſulat ſelga, natuke tumeſaks lõõnud aknaſt wälja waadates. Inimete kogub, kes kõrwu ja ninafi kinni hoides, külma kaeft ärapäädeda püüdiſid, ſiimittafid tale iſeäraliſt rõemu. Nagu oleks tahtnud naerda nende häda, kus tal üle kõrwade ulataw linnuſahtſne miſts peas ja ſamaſugune kaſulas ſelgas oli. Ja ta naerataski, pealmiſt motta inetult kuni ninani tõſtes ja nina atnale lähemale piſtes.

Järſtu jäi aga naeratus ſeisma ja nõole ilmus tõſine, ahne ilme. Reegi herra, kah linnuſahtſes kaſulas, astus mööda kõnniteed, pahema käge taſkust ninarätkit tõmma-tes. Kuib ühes taſkurätkuga ilmus ka mingifugune muſt ahi nähtawale, jäi natukeſeks ajaks taſku ſerwale peatama, kui aga herra hirmsa puriſtamifega nuuſtama hakkas, kaotas ta taſakaalu ja kullus lumehange.

„Rahakott!“ pomises K. „Sm . . .“ Eſkmine herra, ega ſee tühi pole . . .“ Ja rebafenahkſet mitſi üle kõrwade jurudes, astus herra kontoriomanif K. kõituwate ſammudega utſest wälja.

Sinifeid kääi taſkutesse toppides, jookſis herra Lohwel üle uulitſa. Ta pidi juba teife kõnnitee peale astuma, kui korraga pill millegi peale ſeisma jäi. Ta pigiſtas filmad loomale, lütkas juuſſelalgad filmade eeft ära, aga tema, mis tema! Mitſi alt paistis küll ainult nina wälja, kuid ſee nina oli tale nii tuttau, nii ileliia tuttau!

Lohwel jäi minutiks liikumataft ſeisma. Kuidas niitid minna tema filma all lumehange ſorima, teab, mis weel mõtleb! Tagaſi ta ei ſaanud enam minna, tuli teine kui kontawogun ligemale.

„Neetud! . . .“ pomises Lohwel, tõſtis ſiis oma peatatte kõrgele ja ütles nii alandlikult, kuidas wõis:

„Tere herra! . . .“ ja astus ſiis ſuurte ſammudega edaſi.

„Kui ta ſilmawitrit kaob, küll mul ſiis aega rahakotti tuuſtibal!“

Herra K. pomises midagi oma kaſulakraeſſe, waatas natuke aega Lohweli kõwerale kujule järele ja astus ſiis kõnniteele. „Ta wiſt nägi ka rahakotti . . . no, noh . . . waatame järele! . . .“

Lohwel ſammus kaunis tüff maad õnnelikult lumehangeft eemale ja keeras ſiis järſtu ümber.

„N—nä! . . .“ Luleb waſtu . . . Ümber keerata . . . oaa näi juba . . . Mis ſiis . . . lähen waſtu, ega ſodiks ikka tee! . . .“

Lohwel püüdis täheſpanemataft mööda lipſata, kuid herra K. pidas teda kurja häälega kinni:

„Miks ſa tööle ei lähe? . . .“

„Sm . . . m . . .“ Tere herra! . . . Ma . . . ma . . . Kolberg kääſis mind oodata, pidime koos minema . . .“

Lohweli ſilmis hekkis rõemuſõde, et ta niisugufe toreda mõtte peale oli tulnud.

„Ha . . . ha . . .“

Lohwel läks mööda. Herra keerutas ſepiga. „Noh, wennas . . .“ Eks me näe, mis alla annab, kas mu kaſulas, wõi ju paſjad augud, kus tuul kui ſõelas wihiſtab.

Kui Lohwel ümber keeras, nägi ta herat jälle waſtu tulema.

„N—nä . . .“ Ta nägi wiſt ka oma aknaft . . . No neetu . . . Aga ſa juba ei ſaa . . .“ Ja ſammus edaſi.

Juba mitu lorda olid nad teineteiſt mööda ſammunud. Herra naeris oma kaſulasse, kuna Lohweliſi ikka täbara-ramaks hakkas minema. Külm oli wabalt ta leha kallaſ, ja ſee oli juba nii tuimats muutunud, et ta iſegi ei tunnud, kääs ta maa peal, wõi hõlſus ta õhus. Silmade ees hakkas kõil nagu ſinifeks minema ja nagu oleks kõil majad külma rõhumife all ikka madalamaks ja madalamaks wajunud.

„Ogu . . .“ aga neetule ma alla ei anna.“ Ja ſammus edaſi.

Korraga waldas Lohweliſi imelik tundmus: lehas tõuſis niisugune palawus, kui oleks leſt-ſuwi olnud. Ta wõttis mitſi peaſt, et tuult teha. Silmade ees läks kõil kirjuts. Puud olid lehtis, maad kättis halfendaw rohi ja ſuur, natuke wiſtune heinaſaad ſeiſis teſt uulitſat, kolme jalaga ahi ſelle otſas . . .

Palawus aga tõuſis. Waewaga wedas ta jalgu järele ja oleks heameelega rohu peale maha iſtunud, kuid . . .

„Aga neetule ma alla ei anna! . . .“

Siis tõuſis kole tahtmine palawuſe päraſt riideid maha wiſata. Wariſewate kättega hakkas ta nõõpa lahti tegema, ſellejuures löi tal tuline tuſt pähe, filmad läkſid nagu tina kääs, jalad kſiti ulespoole ja ta kullus lumehange, mitte häältki tehes . . .

Herra K. naeratas, astus Lohweli juure, torſas teda ſepiga, löi ſiis kääga, kahmas midagi maaft ja astus ſuurte ſammudega kontori poole . . .

Riis.

Kaupmees Itron Mitsrain.

Richard Charley jutule Tallinna ärimeeste elust.

Ühte väheläidawasse uulitsasse Tallinnas oli asutatud wanaraua kauplus. Poes olewatest kaupadest wõis kõigepealt nimetada suurt letti, mille peal mõned roostetanud naelad; siis kitsas riiul tagaseinas, mille peal roostetanud kirwes; siis kokkupandud raudwoodi nurkas.

Lühjus oli igalpool, aga isearanis noore kaupmehe kõhus, kes nukralt leti taga istus ja midagi ootas. Ta nägu oli kitsa ja terawa lõua ning otsaesisega profiilil kui sirp, kuna suur nina kiilmaist mustatas-roheline kui wana soolatud kurt. Mustad juuksed olid olid sassis kortsus otsaesise üle ja mustade, tugewate kulmude alt waatasid kats pruuni silma, kui kaks wäikest põdraluust westinööpi.

See oli wanaraua kaupmees Itron Mitsrain.

Ta tõstis omad hiiglasuured kondised käed leti peale ja surus pea nende kui tangide wahele. Ta ohkas sügawalt, kuna ta süda õõgus kui tuliseks aetud presraud walust ja kadepusest teiste wanarauakaupmeeste wastu, kes lihitse ajaga rikkats said.

Aga Itron oli waene, kuigi ta osawamatest kaupmeestest oli. Ta oli wäljadppinud kwsagil Saksa rauakaupluses ja teda heideti sellitsaamise puhul sealt wälja. Wäljahetmist põhjendati tema waba ilmawaatega. See waba waade seisis selles, et ta kaupluses eestlasega Cesti keelt kõneles, wenelasega Wene keelt ja juudiga Juudi keelt. Ta oli sündinud ärimees, aga selles kaupluses ei hinnatud teda.

Siis oli ta asutanud wanaraua kaupluse. Aga pood oli tühi kui kõhtki, sest kauba eest, mis toodi, taheti raha. Aga kust pidi waene Itron raha wõtma? Ra wõlgu ei antud talle. Wana raua eest peab sularahas matsma.

Uks läks lahti ja poodi tuli ilusas riides daam. Daami filmad äraasid kui kaks tähte, kui ta Itroni peale waatas. Siis waatas kauplust laest põrandani. Walitses piinlik wailus, enne kui daam ütles:

"Tere, herra Itron Mitsrain!"

"Tere, preili Maaka Saawit!"

Olugi, et Itron Maakat armastas, siiski soowis ta seord ärataduda kui tuline tina, mis tuhta on kullunud; ta tundis häbi sarnase kaupluse omanikuna. Ta oli Maaka Saawitiga hiljuti tuttawaks saanud, teda armastama hakkanud ja teda naiseks lubanud wõtta. Aga sellest äraeenetud wanarauakauplusest ei olnud ta õnagi lausunud.

"See on teie kauplus?" päris Maaka.

"Ja, see on minu pood."

"Ma käisin tädi juures, kes siin uulitsal elab," kõneles Maaka, "ja tädi palus mind tale tosin wäikeid raudnaelu tuua."

"Uusi?"

"Ja."

"Otsas."

"Lubage siis wanu."

"Ma wanu naelu omas kaupluses ei pea."

"So. Misjuguheid teil siis on?"

"Riisjuguheid."

Itron näitas letilolewaid kõweraid, roostetanud naelu. Keegi närus riides hulguis tuli kauplusesse, waatas altkulmu Maaka peale, tõmbas hõlma weidi lahti ja näitas Itronile midagi.

"Rubla, ainult rubla!" mõmises ta.

"Ma seda ei tarwita," wastas Itron.

"Aga teil ei ole ju teist sarnast," lähistas hulguis ja riikas altkulmu ringi.

"Ma ei tarwita seda siiski."

"Teie ei tarwita kunagi midagi, sest teil ei ole raha, räpane itse!"

Sulgus läks wihajelt wälja. Walitses wailus. Siis ütles Maaka:

"Teie ei osta ja ei müü, mis juut te siis olete? Ja ise palustate minu kätt. Mis oleks teil minule anda, kui ma teie naiseks saaksin?"

Itron lahmas:

"Mufu."

Mi, külm!

"Et teie peale mufu mulle midagi ei wõi anda, siis ei wõi ma end ka teie naiseks anda. Loodetawaste ei näe meie teineteist enam. Jumalaga!"

Ja Maaka läks.

Itron waatas tale enesetapia pilguga järele ja sofistatas: "Otsas!"

Siis langes kummuli leti peale ja nuttis.

Õhtul astus poodi keegi sinise tuuega mees. Kuub oli suurte waastööpibega ja mehe olet austustärataw. Imestusega waatas Mitsrain seda meest oma punaseks nutetud filmadega ja tahtis öelda, et tal midagi müüa ei ole, aga tundis end siiski wailma.

"Teie olete Itron Mitsrain?" küsis wõeras.

"Ja."

"Ma olen Inglise konsuli juures teenriks," kõneles wõeras. "Herra konsul palus teid oma juure."

Itron imestas. Ta ei olnud inglane. Mis tahtis konsul?

"Müüal wõin ma sinna tulla?"

"Wõite igal ajal tulla."

"Siis tulen kohe."

Itron pani kaupluse ukse lukku ja läks teenriga. Peagi olid nad kohal. Peale teatamist paluti Mitsrain wastuwbtmise-tuppa.

Püगतud näo ja peente, teineteise wastu liitunud huultega konsul andis Mitsrainile lahkest kätt ja ütles:

"Ma sain Londonist kirja, milles herra Mitsraini pärijate kohta lähemaid teateid nõutatse. Teie onu on ära surnud ja paar miljoni järele jätunud. Ta on Tallinnas sündinud ja, nagu ma järele kuulunud olen, ei ole siin enam teist Mitsraini."

Sarnast asja oli wõimata ustuda. Ta on kindlaste ogaraks läinud, see konsul.

"Ma julgen loota, et teie weel paar korda minu juure astute, enne kui teil ärareisida tuleb."

Itron mõtles. Siis aga tuli tale meelde, et tal mingisugust onu ei ole, s. o., onu oli tal küll olnud, aga ta oli

Lart naisuke.

"Kuuled ja, on see tõsi, et ma selle aparadi klaasi peal, jalad püstii, olen?"
 "No muidugi, kallim."
 "Mitsugusel juhtumisel ei aita palitu üksi, vaid seo mul ta kleit alt jalgade ümber kinni. . . siis on viisakam."

kümme aasta eest ära surunud ja puhkab praegu Tallinna Suudi furnuoiast.

Uga Itron ei kaotanud oma ärimähe rahu. Tal tuli suurepäraline plaan pähe. D. marsti näewad nad kõik, mis mees ta on, iseäranis aga Maata!

Ta ütles konsulile järgmist:

"Rahjaks on asi niisugune, et, ehk ma küll miljonite pärija olen, ei ole mul aga täna midagi süüa. Kui teie kirjaliku tunnistuse annaksite, et minu onu Londonis ära suri, siis võin ma ehk senikaua elada, kui päranduse saan."
 "Teie tahate laenu teha?"

"Ja."

Konsul mõtles, võttis süle ja kirjutas ning stembeldas. Siis andis tunnistuse Itroni kätte.

Itron tänas ja lendas kui tuul ulkest välja.

Rõigepealt läks Itron tuttava suurekaupmehe juure ja tegi määratu tellimise. Ärijuht waatas tale alguses lahtlaselt otse: tal oli siin wana wõlga. Itron tõmbas taskust tähtsa paberi välja ja lõi sellega ärijuhile vastu nina. See luges imestusega ja soowis õnne. Uga kui Itron lahtus, siis päris ta, kas Itron wabest midagi ei unustanud tellida.

Nüüd käis Itron weel teises kaupluses ja tegi weel suurema tellimise. Kui ta tähtsa tunnistuse ette näitas, taheti teda kaupadesse uputada.

Itron ruttas rikka tädi juure ja näitas tale tähtsat dokumenti. Tädi pattus tale lohe kaskkimmend tuhat heade protsentide peale, kuna tal enne kunagi kopikut ei olnud. Itron võttis laenu vastu.

Weel seltsamal päewal üüris ta kõik tühjad ärituumid W. uulitsal omale.

Järgmisel päewal oli ajalehtedes:

"Wanaraua kaupmees Itron Mitsraim päris omalt onult Londonist kolm miljonit dollarit."

Kust see teade lehtedesse sai, seda Itron ei teadnud. Wist oli mõni ajakirjanik sel ajal kusagil poes olnud, kui ta kaupast tellis.

See oli kui elektriwoolus, mis kõigi kaupmeeste, agentide ja proowireisijate ajust süttas: kõik jooksid Itroni juure tale oma kaupast taewani ülistades. Ja kõik pattusid tale nõnda palju wõlgu, kui tahab.

Ja Itron tellis, tellis: ta asutas weel paar kauplust.

Järgmisel päewal oli jälle ajalehtedes:

"Miljonite pärija Itron Mitsraim on omale Tallinna mitu suurepäralist kauplust asutanud, mis oma toredusega meie linnale auks. Soowime noorele ärimähele õnne."

Uga proowireisijate ja agentide arw kaswas tahe- lordjeks.

Itron unustas oma päranduse ja Maata.

Itroni kauplused olid rahwast tungil täis; ta kauples nüüd ühes kaupluses päewas rohkem kui wanaraua poes aasta jooksul. Ta tegi kawatsumi uute kaupluste asutamiseks.

Uga ajalehtedes seisis:

"Miljonär Itron Mitsraim kawatseb W. uulitsal pashashi ja ermitashi ehitada."

See oli tõige suurem reklaam, mis kunagi waja: paljud tahtsid miljonäri näha.

Uga kui Itron ühel päewal kaupluses konsulit nägi, tähendas see, et ta weel midagi kindlat Londonist ei ole teada saanud, London on kaugel ja kirjawahetus testab kaua.

Ühel päewal tuli Mitsraimi peakauplusesse Maata Saad- wit ja palus Itroni näha.

Itron tuli. Tal oli uus ülikond seljas, westi taskust rippus paks kuldett ja käes hiilgas suurepäraline priisiant. Ta silistas tõhtu ja tal olid ta kõik muud suurkaupmehe tun- demärgid.

Maata ei waadanud sugugi pillawa muigega ringi nagu lord wanarauakaupluses, olgugi, et nüüd kõik riulid kaupastäis ja kaupluses palju waaramisewäärilist oli.

"Tere, herra Itron Mitsraim!"

"Tere, preil, Maata Saadwit!"

Waitus. Itron silistas tõhtu ja küsis:

"Teie soowite midagi?"

"Ei."

"Miks siis kauplusesse tulite?"

Maata punasias.

"Ma saadan poisi," ütles Itron. "Kui teil midagi osta on, siis awaldage end temale."

Ja Itron läks kassa juure.

Maata astus kauplusest välja.

Ja nuttis.

Pooleaasta pärast tuli ühel päewal kauplusesse jälle suurte, wafnööspidega teener ja andis ühe kirja Itroni kätte. Itron pani kirja tõrwale ja kauples edasi. Ohjul luges ta aga lodus kirjast järgmist:

"Herra Itron Mitsraim! Nagu nüüd selgus, juhtus minul wäike eksiin. Miljonite pärandaja ei ole Itron Mitsraim waid Istitron Mitsraim. Wabandades konsul L. P."

Itron naeris ja käristas kirja kätti: ta oli pooleaas- taga peale uute asutatud kaupluste miljon puhast kasu saanud.

Ja Itron hakkas mõtlema, kellele oleks hea kaasarwaga tiitar.

3. 1. 17.

Ilmus trükiti

„Seaduse“ tähtsamat

1917. a. peale

VI aastaläit. Rõigekasulikum ja tulusam maa- ja linna- rahwa tähtsamat. Sisuts peale harilikku kalendriteadete, juhatused aednikkudele, linnutawatajatele, mesinikkudele ja jahimeestele iga tuu kohta; külgehallawad haigused ja nende wastu wõitlemine; ühistegewus; kudast ja kui palju peame meie sööma ja söömisekunst.

Sind 30 kop.

Saada igas raamatukaupluses. Pealadu „Seadus“ Tallinnas.

Säks ära.

Benekeelest G. N.

Sõddi lõunat. Mees pani sigari põlema ja heitis laisalt sohva peale lilljeli. Naine istus ta lähedale ja hakkas ta-fatefi lauluviisi kutrutaa... Mõlemad olid õnnelikud.

"Jutusta midagi"... aigutas mees.

"Mida ma sulle jutustan? Mh... Mh ja! Oled sa kuulnud? Sofia Dufkova läks selle... kudas ta nimi nüüd oli... von Trambile mehele! Waat', kus loll temp on!"

"Milles sin siis lollus on?"

"Aga Tramb on ju tehm! Ta on ju niisugune päewawaras... niisugune südameta inimene!... Aususe wärd-jas! Oli krahwi juures walitsejats — sai rikkaks, nüüd teenib raudtee peal ja warastab... De riisus waesets... Ühesõnaga, päewawaras ja tehm. Ja niisugusele inimesele mehele minna?! Temaga elada?! Ma mestan! Mina ei oleks üll mitte mingil tingimisel niisugusele isikule mehele läinud! Wõi oleks ta miljonär olnud! Wõi ilus, nagu ei tea mis, ma oleks süstunud ta peale. Ma ei wõi omale meest-keemi ette kujutada!"

Naine tõusis ülesse ja sammus ärritatult toas edasi-tagasi. Silmad läikisid tal rõhast. Nagu näha, oli ta wiha biglane...

"See Tramb on niisugune elajas! Ja tuhatorba lollid ja wastitud on need naisterahwad, kes niisugustele inimestele mehele lähewad!"

"Mh... nit... Sina ei oleks muidugi läinud... Mh jah... Aga kui sa praegu teada saatsid, et mina niisamajugune... tehm olen, mis sa siis ütlesid?"

"Mina? Ma jätaks sinu maha! Ma ei jääks enam sinuga mitte üheks minutikski siia! Ma wõin ainult ausat inimest armastada! Kui ma teada saats, et sina sajanidkugi sellest teinud oled, mis Tramb, siis sa mind enam ei näets! Ma ütles sulle filmapiit: Jumalaga!"

"Nit... Mh... Wõi niisugune oled sa... Ja ma ei teadnudki. Ha—ha—ha... Waletad ja ei punastagi!"

"Ma ei waleta üalgi! Katsi korra mõnda alatust lorida saata, siis näed!"

"Mis ma sellest katsun? Tead isegi... Ma sinu von Trambist puhtam ei ole... Tramb on taskuwaras mõrd-lemisi. Sa teed suured silmad? See on imelik... (Wahaeag). Kui palju ma saan palka?"

"Kolmtuhat rubla aastas."

"Aga kui palju maksab käewõru, mis ma sulle nädal aega tagasi ostsin? Katsuhat... Kas ei ole nii? Ja eilane üttond wiisada... He—he—he! Eila nurus sinu isa minult tuhat rubla..."

"Aga, Pierre, kõrwalised fissetulekud..."

"Sõbused... Kodu arst... Arwed õmblejate käest. Kolme päewa eest kaotasid mängides sada rubla..."

"Mees tõusis ülesse, toetas pea käte najale ja luges terwe süüdistuse akti ette. Laua juure minnes, näitas ta naisele mitu asjalikku tõendust..."

"Nüüd näed sa, mu armas, et sinu von Tramb on minuga mõrreldes poisitene, taskuwaras... Jumalaga! Mine ja ära mõista edaspidi kohut inimeste peale!"

"Ma lõpetasin. Wõib olla, küsid lugeja weel:"

"Ja-ta läks mehe juurest ära?"

"Jah, läks... teise tuppä..."

Nõu.

Benekeelest G. N.

Uks on kõige harilikum toants. Ta on puust tehtud, harilikult walge wärwiga üle wärwitud ja käib lihtsate, raudhingede peal, kuid... mispärast on ta nii mõjuawaldaw. Nagu hingab enesest tohe midagi olümpialikku! Seinepool usti istub... aga see ei puutu meesse.

Süüpool usti seisawad kats meest ja ajawad juttu:

"Merssi!"

"See on teile, teie lastele... Teie waewa eest, Maksim

Pole unustanud.

Teenija: "Di ja, ma pole oma meest sõjawäljale sugugi unustanud!"

Loapoiss: "Ja millal tuleb ta teile meelde?"

Teenija: "Mati, kui teie mind suudlete!"

G. N.

Jwanõtsh. Asi kestab juba kolm aastat, see pole nali... Babandage, et wähe on... Katsuge ainult, mu armas! Tahatun ta Porfiri Semjonõtshi tänada. Tema on mu eemene heategija ja temast olenebki kõige rõhlem minu asi... Oleks hea temale midagi kingitusets wita... kats-kolm sajakest..."

"Temale sajakest?! Mis teie räägite! Võõge risti ettel Porfiri Semjonõtshi ei ole niisugune, et..."

"Ei wõta? Rahju... Ma soowisin seda ju heast sõda-meest, Maksim Jwanõtsh... See pole ju mitte altkäemaks... See on kingitus puhtast südamest... suure waewa eest. Ma olen kaastundlik inimene, saan tema waewast aru... Kes nüüd ainult palga pärast niisugust suurt tööd oma peale wõtab? Hm... Nii jah... See ei ole altkäemaks, aga seaduslik, nii ütelda..."

"Ei, see ei ole võimalik! Tema on niisugune inimene... niisugune inime!..."

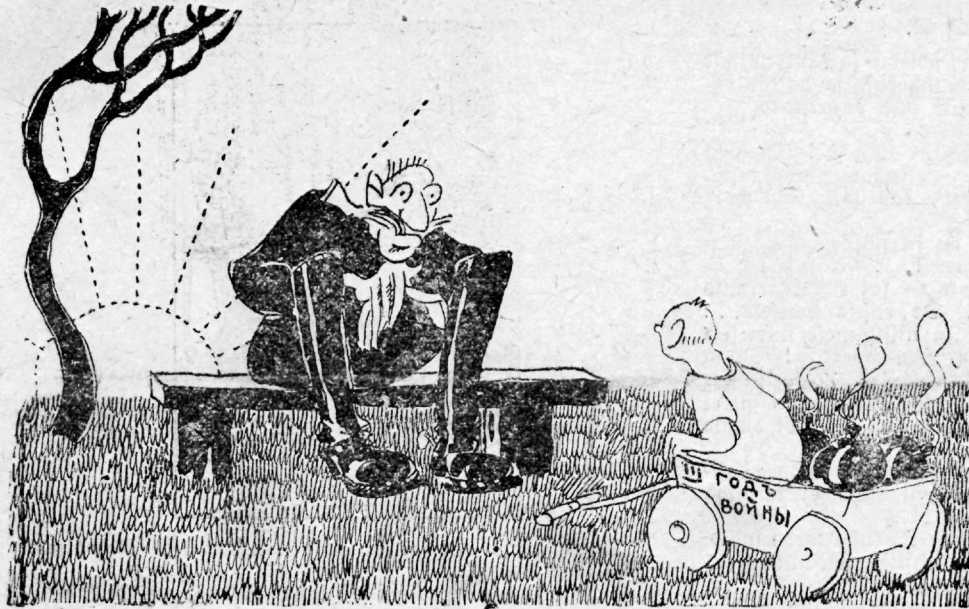
"Tean teda, Maksim Jwanõtsh. Tema on hea inimene! Ja süda on tal kaastundlik... Niisugune armsus, inimlikkus... Waatab su peale ja pöörab kõik su psühologia ringi. Palun tema eest päewal ja õffel... Minult see asi kestab liiga kaua! kuid see ei tee midagi... Ja kõige nende heategude eest tahaks ma teda tänada... Rublat kolmsada eht..."

"Ei wõta... Loomus on tal niisugune! Wajus! Urge parem minge pakkumagi... Teeb tööd, näeb waewa, õffelgi ei maga, aga tänu asjus — mitte sõna... Reeglid on niisugused. Ja dieti ütelda, mis teeb ta teie rahaga? Isegi peaaegu miljonär!"

"Oh misugune lahju... Aga ma tahsin nii wäga temale oma tundmuse awalbada! (Tasa). Ja eht nihtuks ta siis mu asi... Juba kolm aastat kestab see! (Rdwasti). Ma ei tea mis teha... Ma olen täielikult maha rõhutatud, mu heategija... Wõtke mind, mu armas! Sadat kolm ma wõiksin... See on nii. Wõi eht praegu..."

"Hm... Jah... Kudas olla? Waadake, mis nõu ma teile annan. Kui juba teda tänada tahate heategude ja waewa eest, siis... olge head, wõin ma tale ütelda... Ma wõin tale nõu anda..."

"Olge nii lahke, mu armas!" (Wahaeag).

Wille (3. sõjaastale): „Sa näitad küll wäile olevat, aga ma kardan, wiimats neelad ja minu nii et wurruotsagi enam järele ei jää!“

„Merssi... Sa teeb ehk seba headme! teise... Minult mitte kolmsada rubla... Niisuguse tühise rahaga ärge tulgegi... Lemale on see null, mitte midagi, õht... Teie andke tuhanded.“

„Raks tuhat!“ hütab keegi teinepool ust, „Eestie langeb! Aga ärge sellest keegi midagi paha mõtelgu!“

Ritfaroopalisel.

„Mis see on, mispäraast rong ikka veel minema ei hakka? Selles jaamas seisame juba ülepooletunni, sõiduplaani järele aga peab rong siin kõigest kümme minutit peatama...“

„Waja konduktorilt küsida.“

„Konduktor!“

„Mis soovite?“

„Mispäraast rong nii kaua seisab?“

„Kell warastati jaama pealt ära, mida ütles ärasõiduki märku antakse... Alati rippus ta oma koha peal, aga nüüd, näe räägivad, enne meie rongi päralejõudmist warastatud ära!... Niisugused lutsused.“

„Roh, mis sellest? Miks meie siis ikkagi edasi ei sõida?“

„Jah, aga kuidas ilma tella löömata?... Sedast ei ole ilus... Seaduse järele peab enne kolm korda lööma... Jma kolme pauguta ei tohi!... Iseäranis kus siin jaama ülem niisugune waki mees on.“

„Roh, aga kui kell ära warastati?“

„Jaamaülem saatis roopaseadja lähemasse mõisa perekella tooma. Pole kuigi kauget, kõigest paar wersta. Ja kui perekella ei saa, toogu aifatell... Jma kellata aga ära

õlita, on täiesti mõimata... Ra meie saame ülemuse käest sageda, kui sedast wastu seadust...“

„Mis on juhtunud? Mis on?... Mõhkel! Rong jäi kesi wälja seisma!... Raudtee õnnetus!... Ah, ma suren!... Wett! Wett!“

„Walgista ennast, Wilke... Näed, meie oleme terwed ja puutumata ja seisame rahulikult paigal... Tähendab, pole mingisugust õnnetust... Põhjal, midagi weduriga juhtunud: kas sõed otsas, wõi wesi otsas... Seda tuleb ette...“

„Ei, ei... wist ikka õnnetus! Ma kardan!... Minge kohe ja küsige, mis on juhtunud!“

„Wees lähed ja tuleb warsti tagasi.“

„Roh, mis?“

„Ma ütlesin ju, ei midagi isäralikku... Selgus, et wedurijuht oma abilisega weduri peal tüllise oit läinud... Tähtsib

kistuda... Roh, aga weduri peal ei ole hea kistuda, pidasidki rongi tinnit... Nüüd lätsid teised wahela ja lepitasid nad ära ja meie sõidame kohe edasi.“

— or.

Mätliku Jaan on esimest korda linna tulnud ja puuestee äärde kino ette juhtunud. Kui ta juba küllalt, kael dieki, on kuulunud, küsib ta wiimats mõõdaruttawa juudipoisi käest:

„Kuule weli, kas sihane olewadegi see kuulus loomade-maia?“

„Mi wai!“ imestab juudipois, „kus teie selle idee peal tulep? See olep meie linna teige suurem kinoteater!“

„Aga ma kuult praegu seal sees mitra ja metskassi ja eesli häält.“

„Ei weli, kui rumala asi teie mulle ette tulep! Kas teie siis ei teap, et seal sees praegu linnawalkimine olep?“

G l a d i a t o r.

Ulatohane lugemisewara:

Põhja - Amerika Ühisriigid

Diga Wolkenstein.

Sind 20 krp.

Saada igas raamatukaupluses. Pealadu „Teabus“ Tallinnas.

Tarwitamata jäänud lähemad kirjastööd häwitatakse ära, kui märtsi togoosiastmiks juure l'hotud ei ole. Ruumi-puudusel ajakirjas kirjawastuseid ei anta; wastuse saamiseks kirjaga postmark ehk postkaart ligi.

N. B. Üksikute numrite ostjaid palume lahkeste tähele panna, et neile osimisel mõnda teist „Meie Maa“ nime- ja kujulist lehte meie lehe asemel kätte ei pistetaks.

Довз. воен. цензурою.

Wastutaw toimetaja Jakob Jaason.

Wäljaandja J. Muni.

Dr. Schiffer'ski kirjastus, Tallinnas

RAHVUSRAAMATUKOGU

AR